

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ สภาพทั่วไปของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

๑.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๒๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลวาลีย์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก มีพื้นที่โดยประมาณ ๖๙.๒๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๓,๓๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ของ จังหวัดตาก ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ อยู่ห่างจากจังหวัดตาก ประมาณ ๑๔๖ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ ๓ ชั่วโมง และตั้งอยู่ทางทิศใต้ของที่ว่าการอำเภอพบพระ เป็นระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๕-๓๐ นาที มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลพบพระ และตำบลรวมไทยพัฒนา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	สาธารณสุขรัฐสังคมนิยมเมียนมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	สาธารณสุขรัฐสังคมนิยมเมียนมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	สาธารณสุขรัฐสังคมนิยมเมียนมา

๑.๑.๒ เขตการปกครอง

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ ตำบล ๗ หมู่บ้าน ได้แก่

๑. หมู่ที่ ๑ บ้านมอเกอไทย	พื้นที่ประมาณ	๑๐	ตารางกิโลเมตร
๒. หมู่ที่ ๒ บ้านวาลีย์ใต้	พื้นที่ประมาณ	๑๒	ตารางกิโลเมตร
๓. หมู่ที่ ๓ บ้านวาลีย์เหนือ	พื้นที่ประมาณ	๙	ตารางกิโลเมตร
๔. หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ออกฮู	พื้นที่ประมาณ	๖	ตารางกิโลเมตร
๕. หมู่ที่ ๕ บ้านยะพอ	พื้นที่ประมาณ	๑๐	ตารางกิโลเมตร
๖. หมู่ที่ ๖ บ้านผ่านศึกพัฒนา	พื้นที่ประมาณ	๖.๒๘	ตารางกิโลเมตร
๗. หมู่ที่ ๗ บ้านทรัพย์เจริญ	พื้นที่ประมาณ	๑๖	ตารางกิโลเมตร

๑.๑.๓ ประชากร ศาสนา

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๒,๗๓๐ คน

จำแนกเป็น เพศชาย ๖,๕๕๓ คน เพศหญิง ๖,๑๗๗ คน

จำนวนเด็ก (อายุ ๐-๑๖ ปี) เด็กชาย ๑,๕๒๒ คน เด็กหญิง ๑,๑๓๓ คน

จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป) เพศชาย ๓๑๘ คน เพศหญิง ๓๔๒ คน

จำนวนผู้พิการ เพศชาย ๑๑๕ คน เพศหญิง ๘๓ คน

จำนวนสตรีมีครรภ์ ๘๐ คน

จำนวนผู้ป่วยติดเตียง ๑๗ คน

จำนวนครัวเรือน ๒,๓๓๔ ครัวเรือน

จำนวนประชากรแฝง ประมาณ.....คน

จำแนกเป็น เพศชาย.....คน เพศหญิง.....คน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๐

ข้อมูล ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎรของอำเภอพบพระ)

๑.๑.๔ การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ประมาณร้อยละ ๙๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ ด้านค้าขาย ประมาณร้อยละ ๕ ด้านรับจ้างทั่วไป ประมาณร้อยละ ๕ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับ การเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัว/ต่อปี ประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

ที่มา : (อบต.วาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๑.๑.๕ เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลพบพระ และ เทศบาลตำบลพบพระ และอำเภอต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์ บนถนนทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖

๑.๑.๖ แหล่งแม่น้ำลำคลอง

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่.....ราบลุ่ม/หุบเขา ฯลฯ..... มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่

คลอง....ห้วยวาเล่ย์.....ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๕ ถึงหมู่ที่ ๑

๑.๑.๗ สถานที่สำคัญ

พื้นที่	สถานที่สำคัญ (ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ ๑ บ้านมอเกาะไทย	สถานที่ราชการ.....-..... สถานที่บริการสาธารณสุข.....-..... สถาบันการศึกษา.....โรงเรียนบ้านมอเกาะไทย..... สถานที่ตั้งทางศาสนา.....วัดมอเกาะไทย..... พื้นที่ที่ขยยะ.....บ่อขยยะหมู่ที่ ๑ บ้านมอเกาะไทย.....	E ๔๖๔๗๒๓ N ๑๘๐๕๕๓๕ E ๔๖๔๘๗๘ N ๑๘๐๕๕๓๖ E ๔๖๖๑๒๙ N ๑๘๐๖๕๐๔
หมู่ที่ ๒ บ้านวาเล่ย์ใต้	สถานที่ราชการ.....-... สถานที่บริการสาธารณสุข.....-..... สถาบันการศึกษา.....-..... สถานที่ตั้งทางศาสนา.....วัดวาเล่ย์ใต้..... พื้นที่ที่ขยยะ....บ่อขยยะหมู่ที่ ๒ บ้านวาเล่ย์ใต้.....	E ๔๖๘๓๔๘ N ๑๘๐๑๐๔๙ E ๔๖๘๑๔๓ N ๑๗๙๙๙๘๑
หมู่ที่ ๓ บ้านวาเล่ย์เหนือ	สถานที่ราชการ.....อบต.วาเล่ย์..... สถานที่บริการสาธารณสุข....รพสต.วาเล่ย์..... สถาบันการศึกษา...โรงเรียนบ้านวาเล่ย์ สถานที่ตั้งทางศาสนา....วัดวาเล่ย์เหนือ พื้นที่ที่ขยยะ.....บ่อขยยะหมู่ที่ ๓ บ้านวาเล่ย์.....	E ๔๖๘๔๔๘ N ๑๘๐๓๓๑๒ E ๔๖๘๖๓๕ N ๑๘๐๓๐๔๘ E ๔๖๙๑๘๓ N ๑๘๐๑๙๘๔ E ๔๖๙๒๘๗ N ๑๘๐๑๘๒๗ E ๔๖๖๙๘๘ N ๑๘๐๔๒๘๗

<p>หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ออกฮู</p>	<p>สถานที่ราชการ.....-..... สถานที่บริการสาธารณสุข.....-..... สถาบันการศึกษา....โรงเรียน ตชด.บ้านแม่ออกฮู สถานที่ตั้งทางศาสนา.....สำนักสงฆ์บ้านแม่ออกฮู... พื้นที่ทิ้งขยะ...บ่อขยะหมู่ที่ ๔ บ้านแม่ออกฮู..... ฯลฯ</p>	<p>E ๔๗๐๕๓๖ N ๑๘๐๔๒๖๐ E ๔๗๐๕๕๑ N ๑๘๐๓๘๔๕ E ๔๖๘๓๐๕ N ๑๘๐๔๗๑๘</p>
<p>หมู่ที่ ๕ บ้านยะพอ</p>	<p>สถานที่ราชการ.....-..... สถานที่บริการสาธารณสุข...รพสต.บ้านยะพอ..... สถาบันการศึกษา...โรงเรียนบ้านยะพอ..... สถานที่ตั้งทางศาสนา...สำนักสงฆ์บ้านยะพอ..... พื้นที่ทิ้งขยะ...บ่อขยะหมู่ที่ ๕ บ้านยะพอ..... ฯลฯ</p>	<p>E ๔๗๑๒๘๑ N ๑๘๐๖๒๓๓ E ๔๗๑๓๔๘ N ๑๘๐๖๐๘๙ E ๔๗๑๖๕๐ N ๑๘๐๖๕๔๒ E ๔๗๒๒๔๖ N ๑๘๐๗๓๙๓</p>
<p>หมู่ที่ ๖ บ้านผ่านศึกพัฒนา</p>	<p>สถานที่ราชการ.....-..... สถานที่บริการสาธารณสุข.....-..... สถาบันการศึกษา...โรงเรียนรวมไทยพัฒนา ๕ สถานที่ตั้งทางศาสนา.....วัดป่าเขาแหลม พื้นที่ทิ้งขยะ...บ่อขยะหมู่ที่ ๖ บ้านผ่านศึกพัฒนา.. ฯลฯ</p>	<p>E ๔๗๒๖๙๒ N ๑๘๐๙๙๐๕ E ๔๗๕๗๖๘ N ๑๘๐๘๙๙๕ E ๔๗๓๙๑๘ N ๑๘๑๐๑๙๑</p>
<p>หมู่ที่ ๗ บ้านทรัพย์เจริญ</p>	<p>สถานที่ราชการ.....-..... สถานที่บริการสาธารณสุข..รพสต.บ้านทรัพย์เจริญ สถาบันการศึกษา โรงเรียนอนุบาลบ้านทรัพย์เจริญ สถานที่ตั้งทางศาสนา.....-..... พื้นที่ทิ้งขยะ...บ่อขยะหมู่ที่ ๗ บ้านทรัพย์เจริญ..... ฯลฯ</p>	<p>E ๔๗๒๓๙๗ N ๑๘๑๑๔๙๔ E ๔๗๒๓๘๖ N ๑๘๑๑๕๘๑ E ๔๗๓๐๖๑ N ๑๘๑๐๙๘๗</p>
<p>รวม</p>	<p>สถานที่ราชการ.....๑.....แห่ง สถานที่บริการสาธารณสุข.....๓.....แห่ง สถาบันการศึกษา.....๖.....แห่ง สถานที่ตั้งทางศาสนา.....๖.....แห่ง พื้นที่ทิ้งขยะ.....๗..... .แห่ง ฯลฯ</p>	

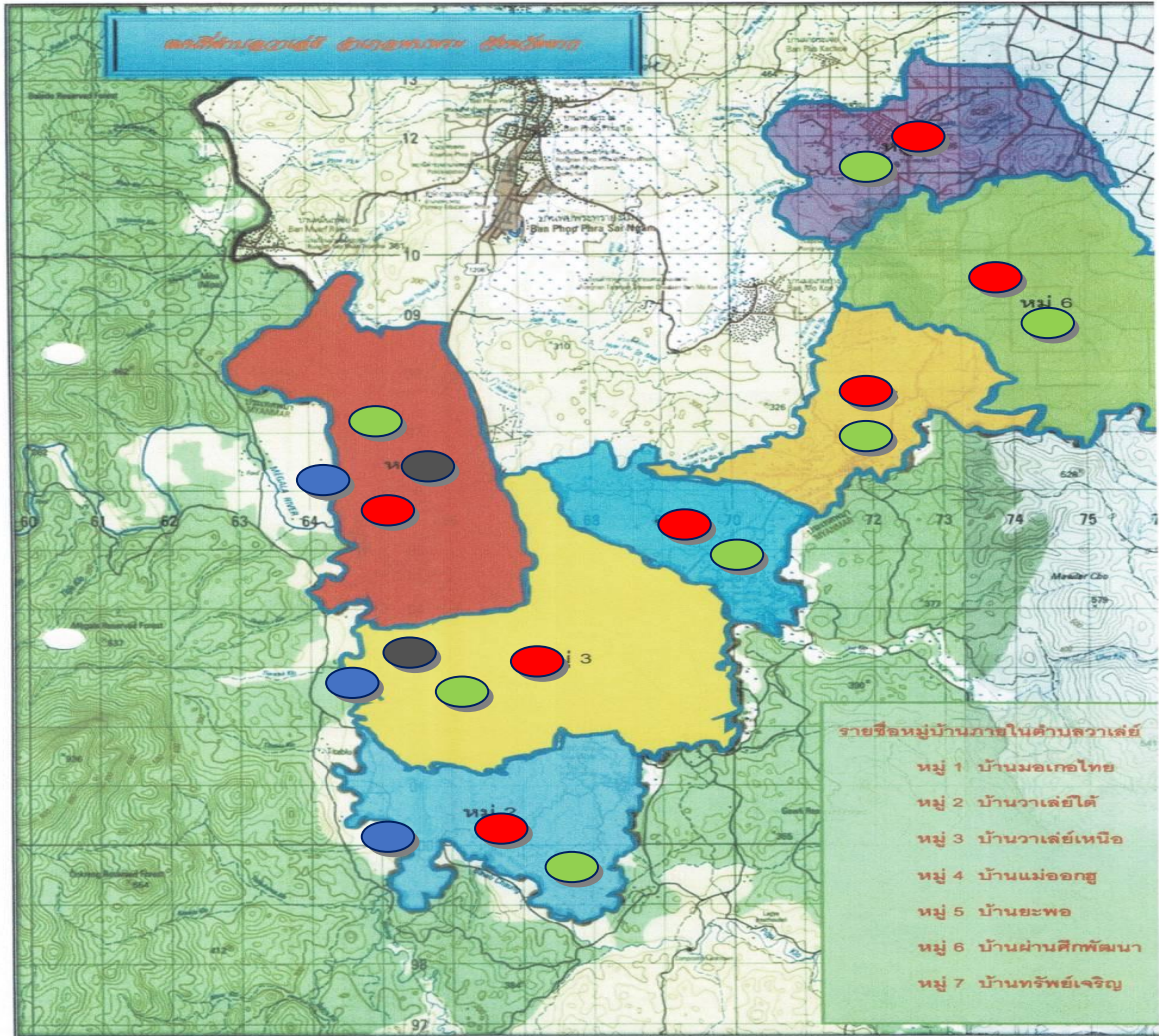
๑.๑.๘ สาธารณูปโภค

พื้นที่	สาธารณูปโภค	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ ๑ บ้านมอเกอไทย	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๒..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....อ่างเก็บน้ำบ้านมอเกอไทย.....	E ๔๖๔๙๖๗ N ๑๘๐๕๕๗๗ E ๔๖๖๕๒๘ N ๑๘๐๖๘๑๗ E ๔๖๕๗๖๑ N ๑๘๐๓๗๔๓
หมู่ที่ ๒ บ้านวาเลย์ใต้	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๒..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....อ่างเก็บน้ำบ้านวาเลย์ใต้.....	E ๕๖๘๕๕๐ N ๑๘๐๓๒๖๗ E ๑๖๙๑๓๘ N ๑๘๐๒๑๒๕ E ๔๖๘๒๒๕ N ๑๘๐๑๐๙๙
หมู่ที่ ๓ บ้านวาเลย์เหนือ	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๒..... รถโดยสาร.....๑..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....อ่างเก็บน้ำบ้านวาเลย์เหนือ.....	E ๔๖๘๕๕๑ N ๑๘๐๓๒๙๒ E ๔๖๘๒๘๔ N ๑๘๐๓๓๗๗ E ๔๖๙๓๕๐ N ๑๘๐๑๖๙๘ E ๔๖๘๘๙๐ N ๑๘๐๒๙๖๑
หมู่ที่ ๔ บ้านแม่อกฮู	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๑..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....อ่างเก็บน้ำบ้านแม่อกฮู.....	E ๔๗๐๕๗๑ N ๑๘๐๓๘๕๙ E ๕๐๙๒๙๙ N ๑๘๘๓๗๙๓ E ๔๗๐๔๕๐ N ๑๘๐๕๓๑๙ E ๔๗๐๓๙๓ N ๑๘๐๔๐๕๓
หมู่ที่ ๕ บ้านยะพอ	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๒..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....อ่างเก็บน้ำบ้านยะพอ	E ๔๗๒๖๓๕ N ๑๘๐๗๐๘๐ E ๔๗๑๑๔๑ N ๑๘๐๖๑๗๘ E ๔๗๒๙๒๒ N ๑๘๐๗๗๐๖

หมู่ที่ ๖ บ้านผ่านศึก พัฒนา	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๓..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ...อ่างเก็บน้ำบ้านผ่านศึกพัฒนา.....	E ๔๗๓๐๖๙ N ๑๘๑๐๐๕๐ E ๔๗๓๐๕๑ N ๑๘๐๙๗๙๔ E ๔๗๓๐๖๔ N ๑๘๑๐๒๓๕
หมู่ที่ ๗ บ้านทรัพย์เจริญ	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๑..... ถนน.....๓..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-..... แหล่งน้ำ.....-.....	E ๔๗๒๓๗๐ N ๑๘๑๑๔๕๒ E ๔๗๒๕๘๕ N ๑๘๑๑๑๗๘
รวม	ไฟฟ้า.....-.....แห่ง ประปา.....๗.....แห่ง ถนน.....๑๕.....แห่ง รถโดยสาร.....๑.....แห่ง การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....แห่ง แหล่งน้ำ.....๖.....แห่ง	

หมายเหตุ วิธีการระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ ดูรายละเอียดเพิ่มเติม “การหาค่าพิกัดละติจูด ลองจิจูด จาก Google Maps”

๑.๑.๙ แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยของอปท.

ประเภทภัย	หมู่ที่เสี่ยงสูง	สัญลักษณ์
๑. วาตภัย	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗	
๒. อุทกภัย	หมู่ที่ ๑,๒,๓	
๓. อัคคีภัย	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗	
๔. คมนาคม	หมู่ที่ ๑,๓	

๑.๒ สถานการณ์และแนวโน้มการเกิดสาธารณภัย

๑.๒.๑ สถานการณ์สาธารณภัย

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ส่วนใหญ่เกิดภัยจาก วาตภัย โดยมีปัจจัยเสี่ยงมาจากการแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตรภายในหมู่บ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่หมู่ที่ ๒ บ้านวาลีย์ใต้ ที่เกิดภัยขึ้นบ่อยครั้ง และจากสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าว มักมีผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบต่อ ชีวิตและทรัพย์สิน

๑.๒.๒ สถิติภัย

สถานการณ์สาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ที่สำคัญที่เกิดขึ้นและสร้างความ สูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากสถิติการเกิดภัย ดังนี้

(๑) อัคคีภัย (Fire)

ตารางที่ ๑-๑ : สถิติการเกิดอัคคีภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายทั้งหมด (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายบางส่วน (หลัง)	
๒๕๕๙	๑๑	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,	๒	-	-
๒๕๖๐	๑	๗	๒	-	-
๒๕๖๑	๑	๗	๒	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) วาตภัย (Storm)

ตารางที่ ๑-๒ : สถิติการเกิดวาตภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายทั้งหมด (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายบางส่วน (หลัง)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	
๒๕๖๐	๒	๑,๒,๓,๔,๕,๗	๑	๕๑	
๒๕๖๑	-	-	-	-	
๒๕๖๒	-	-	-	-	

๒๕๖๓	-	-	-	-	
๒๕๖๔	-	-	-	-	
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) อุทกภัย (Flood)

ตารางที่ ๑-๓ : สถิติการเกิดอุทกภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่รับผลกระทบ (ตัว)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	๑	๑	๕	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-	-
รวม						

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) ภัยจากดินโคลนถล่ม (Landslide)

ตารางที่ ๑-๔ : สถิติการเกิดภัยจากดินโคลนถล่ม องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวนบ้านเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-	-
รวม						

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๕) แผ่นดินไหวและสึนามิ (Earthquake and Tsunami)

ตารางที่ ๑-๕ : สถิติการเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและสึนามิ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๖) ภัยแล้ง (Drought)

ตารางที่ ๑-๖ : สถิติการเกิดภัยแล้ง องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๗) โครระบาด (Pandemic)

ตารางที่ ๑-๗ : สถิติการเกิดโรครระบาด องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๘) ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน (Forest Fire and Smoke)

ตารางที่ ๑-๘ : สถิติการเกิดไฟป่าและหมอกควัน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙					
๒๕๖๐					
๒๕๖๑					
๒๕๖๒					
๒๕๖๓					
๒๕๖๔					
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๙) ภัยจากสารเคมี (Chemical incidents)

ตารางที่ ๑-๙ : สถิติการเกิดภัยจากสารเคมี องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบต่อความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๑๐) ภัยจากการคมนาคม (Transportation)

ตารางที่ ๑-๑๐ : สถิติการเกิดภัยจากการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบต่อความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	-	-	-	-	-
๒๕๖๔	-	-	-	-	-
รวม					

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ สถานการณ์/ความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณสุขภัยและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย ภายใต้อาณาข้อมูลสถานการณ์สาธารณสุขภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑๑ : ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
อุทกภัย	หมู่ที่ ๑	หมู่ที่ ๒,๓	หมู่ที่ ๔,๕	<p>ความเปราะบาง</p> <p>๑. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำหลายสาย พื้นที่เสี่ยงบางจุดไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑ ฯลฯ</p> <p>ความล่อแหลม</p> <p>๑. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพักอาศัยติดริมแม่น้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ ๑,๓ ฯลฯ</p> <p>ศักยภาพ</p> <p>๑. มีอุปกรณ์เตือนภัย</p> <p>๒. มีเครื่องมือเครื่องจักรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย ฯลฯ</p>
ภัยแล้ง	หมู่ที่	หมู่ที่ ๖	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๗	<p>ความล่อแหลม.....</p> <p>ความเปราะบาง.....</p> <p>ศักยภาพ.....</p>
วาตภัย	หมู่ที่	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗	หมู่ที่	<p>ความล่อแหลม.....</p> <p>ความเปราะบาง.....</p> <p>ศักยภาพ.....</p>
อัคคีภัย	หมู่ที่	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗	หมู่ที่	<p>ความล่อแหลม.....</p> <p>ความเปราะบาง.....</p> <p>ศักยภาพ.....</p>
สารเคมีและวัตถุอันตราย	หมู่ที่	หมู่ที่	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕, ๖,๗	<p>ความล่อแหลม.....</p> <p>ความเปราะบาง.....</p> <p>ศักยภาพ.....</p>
ฯลฯ				

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้ฐานข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑-๑๒ : ลำดับความเสี่ยงภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ	ภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
๑. อุทกภัย	๑. ไฟป่าและหมอกควัน
๒. वादภัย	๒. อุบัติเหตุทางถนน
๓. ภัยแล้ง	๓.
๔. ไฟป่า	๔.
๕. อัคคีภัย	๕.

๑.๔ ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเกิดสาธารณภัยขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ สามารถคาดการณ์การเกิดภัยได้มากขึ้น ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง वादภัย อัคคีภัย ไฟป่า นอกจากนี้ภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุทางถนน) ก็ยังเป็นสาธารณภัยที่เกิดบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งการคาดการณ์ทำได้ยากเพราะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เว้นแต่ในบางช่วงระยะเวลาหากมีการใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลต่างๆ ก็มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

ปฏิทินสาธารณภัยสามารถปรับเพิ่มหรือลดปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ตารางที่ ๑-๑๓ : ปฏิทินสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ จึงทำปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย						←						
ภัยแล้ง	←						←					
แผ่นดินไหว	←											→
พายุฤดูร้อน			←									
อัคคีภัย	←											→
ไฟป่า	←											
อุบัติเหตุทางถนน	←											→
ภัยหนาว	←											→
ฯลฯ												

หมายเหตุ : เฝ้าระวังตลอดทั้งปี

บทที่ ๒

นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์มีเป้าหมายสูงสุด “การรู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็วทั่ว-อย่างยั่งยืน” (Resilience) โดยนำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกรอบแนวคิดการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบกับแนวโน้มสถานการณ์ภัยที่เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งบทเรียนการจัดการ สาธารณภัยที่ผ่านมา นำมาทบทวน ปรับปรุง และจัดทำแผนฉบับนี้ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็น แนวทางในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสาระสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลวาลีย์ ตามนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ดังนี้

๒.๑.๑ มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วน ของสังคมไทยเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงและการใช้ข้อมูล ความเสี่ยงประกอบการวางแผน การลงทุน และการตัดสินใจอย่างรู้เท่าทันภัย

๒.๑.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้ยกระดับมาตรฐานระบบการ จัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินของประเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการทุกระดับ พร้อมทั้ง การบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ท้วถึง และทันต่อเหตุการณ์

๒.๑.๓ สร้างระบบการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนโดยจัดให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วหรือ ดีกว่าเดิม และปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่

๒.๑.๔ สร้างการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ให้ครอบคลุมทุกมิติ

๒.๑.๕ เสริมสร้างการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา โดยการยกระดับศักยภาพการ จัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ อปท.

๒.๒ วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการป้องกันและบรรเทาสาธาณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

(ให้ อปท. กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนฯ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของของแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ/จังหวัด/อำเภอ)

๒.๓ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ จังหวัดตากพัฒนาพลังลดความเสี่ยงเดิมป้องกันความเสี่ยงใหม่ด้วยการ รู้เท่าทันภัย มุ่งสู่ความเป็นวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนและสังคม มีความมั่นคงปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๒.๔ พันธกิจ

๒.๔.๑ สร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๒.๔.๒ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างบูรณาการ

๒.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว รวมทั้งพัฒนาให้ ดีกว่า และปลอดภัยกว่าเดิม

๒.๔.๔ สร้างการเป็นหุ้นส่วนโดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพื้นที่ข้างเคียง

๒.๔.๕ ส่งเสริมให้มีการบูรณาการ ด้านข้อมูล องค์กรความรู้ ภูมิปัญญา เทคโนโลยีการลงทุน บุคลากรและ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิจัย และนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

๒.๕ เป้าหมาย

๒.๕.๑ การลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้น

๒.๕.๒ ระบบการจัดการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน ยืดหยุ่น และมีเอกภาพ

๒.๕.๓ การเพิ่มขีดความสามารถที่จะรับมือและฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ

๒.๕.๔ การเป็นหุ้นส่วนทั้งภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

๒.๕.๕ ทุกภาคส่วนรู้เท่าทันภัย มีการประยุกต์ใช้งานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญาเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

๒.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศ แบ่งออกเป็น ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๒.๖.๑ การลดความสูญเสียและความเสียหาย	(๑) อัตราการเสียชีวิตจากสาธารณสุขต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (๒) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณสุขต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (๓) ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากสาธารณสุขโดยตรงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (๔) ความเสียหายจากสาธารณสุขที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และการหยุดชะงักของบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ในจำนวนนั้นรวมถึงสถานพยาบาลและสถานศึกษา ด้วยการพัฒนาโครงสร้างและบริการพื้นฐานให้มีความพร้อมรับมือและสามารถฟื้นกลับได้เร็วเมื่อเกิดสาธารณสุข
๒.๖.๒ การเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	(๑) จำนวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขที่มีการบรรจุองค์ประกอบประเด็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข (๒) ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขอย่างยั่งยืน (๓) ขีดความสามารถระบบเตือนภัย โดยการจัดหาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ และประชาชนสามารถเข้าถึงการแจ้งเตือนภัยและข้อมูลความเสี่ยงสาธารณสุข

๒.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ของแผนฉบับนี้ เป็นการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนยกระดับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล เพื่อสร้างการรู้เท่าทันภัยและภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข

(๑) เป้าประสงค์

- (๑.๑) เพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบาง และความล่อแหลม พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณสุขที่เกิดขึ้น
- (๑.๒) เพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่

(๒) กลยุทธ์

- (๒.๑) พัฒนาและส่งเสริมให้มีความเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณสุขในทุกภาคส่วน
- (๒.๒) พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข
- (๒.๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

(๑) เป้าประสงค์

- (๑.๑) เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการสาธารณสุขในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน เอกภาพ และยืดหยุ่น โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- (๑.๒) เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และทันต่อเหตุการณ์
- (๑.๓) เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณสุขให้น้อยที่สุด

(๒) กลยุทธ์

- (๒.๑) พัฒนามาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีเอกภาพ
- (๒.๒) พัฒนาระบบและเครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ
- (๒.๓) เพิ่มประสิทธิภาพระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

(๑) เป้าประสงค์

- (๑.๑) เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทัวถึง ต่อเนื่อง เป็นธรรม สอดรับกับความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ
- (๑.๒) เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูสภาพให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว หรือให้ดีกว่า และปลอดภัยกว่าเดิม

(๒) กลยุทธ์

- (๒.๑) พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณสุข (Post - Disaster Need Assessment : PDNA)
- (๒.๒) พัฒนาแนวทางบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู

(๒.๓) เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๑) เป้าประสงค์

- (๑.๑) เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก และเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างยั่งยืน
- (๑.๒) เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับชาติและนานาชาติ
- (๑.๓) เพื่อยกระดับการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีเอกภาพ

(๒) กลยุทธ์

- (๒.๑) เสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระหว่างประเทศ
- (๒.๒) พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ
- (๒.๓) ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม
- (๒.๔) ส่งเสริมความเป็นประเทศที่มีบทบาทนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

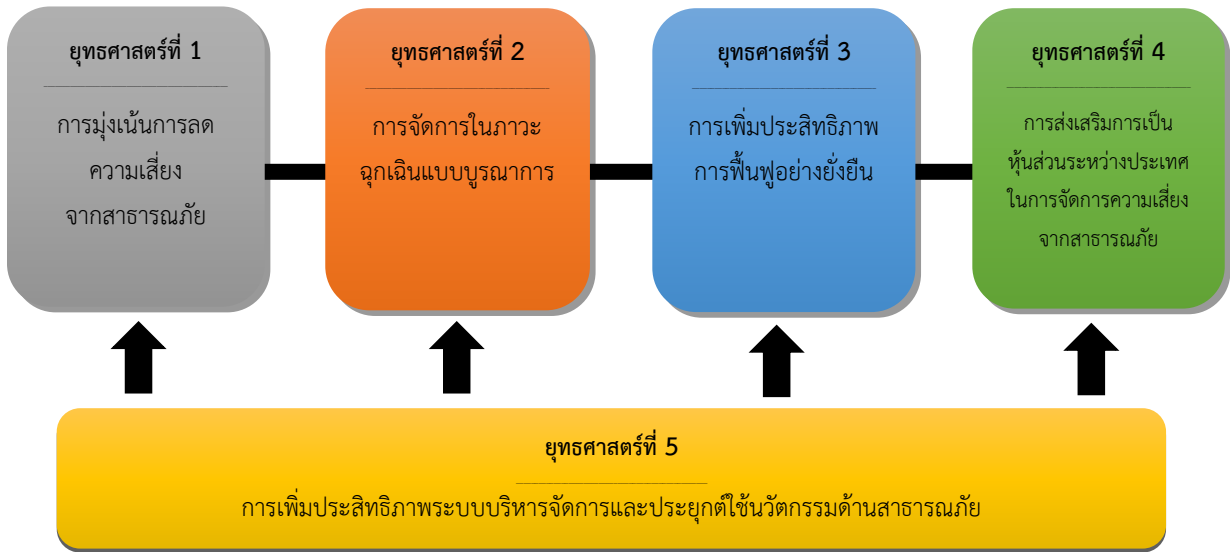
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

(๑) เป้าประสงค์

- (๑.๑) เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา ให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยระบบอัจฉริยะอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๑.๒) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการรู้เท่าทันภัยให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาค และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) จากทุกภาคส่วน

(๒) กลยุทธ์

- (๒.๑) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณภัย
- (๒.๒) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (๒.๓) พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ
- (๒.๔) ส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- (๒.๕) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนภาพที่ 2-1 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ ฉบับนี้มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ โดยชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หากได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นก็จะสามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของคนหลากหลายกลุ่มในชุมชน

๒.๘ แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

๒.๘.๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

งบประมาณ	สาระสำคัญ
<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่</p>	<p>(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ของตน เพื่อใช้ดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิด ขณะเกิดและหลังเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น เฉพาะหน้าและระยะยาว เช่น การอพยพ การจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสาธารณสุข การสื่อสาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการสาธารณสุขโรค เป็นต้น</p> <p>(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตนให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ พร้อมทั้งจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย</p> <p>(๓) ให้มีการตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนตามกรอบแนวทางตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓ ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ๔) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในการให้บริการสาธารณะ ๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	<p>- ข้อ ๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจ่ายขาดจากเงินสะสมได้ไม่เกินร้อยละ สี่สิบของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนของปีนั้น โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไข...</p> <p>- ข้อ ๙๑ ภายใต้บังคับข้อ ๘๙ ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น</p> <p>๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>- ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้...</p> <p>๗) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>- ข้อ ๖ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา</p> <p>ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน</p> <p>- ข้อ ๗ กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๒) กรณีมิได้ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ</p> <p>- ข้อ ๑๑ การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย</p> <p>กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่าให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้คำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลัง</p> <p>- ข้อ ๑๖ (๑) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม</p>

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	<p>- ข้อ ๑๘ กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยโครงการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๘) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>- ข้อ ๕ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัคร เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้</p> <p>๙) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>- ข้อ ๔ อาสาสมัครที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย แล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน</p> <p>- ข้อ ๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ ๔ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย...</p> <p>- ข้อ ๖ กรณีมีการสั่งใช้อาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งพื้นที่ ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ</p>

๒.๘.๒ งบกลาง

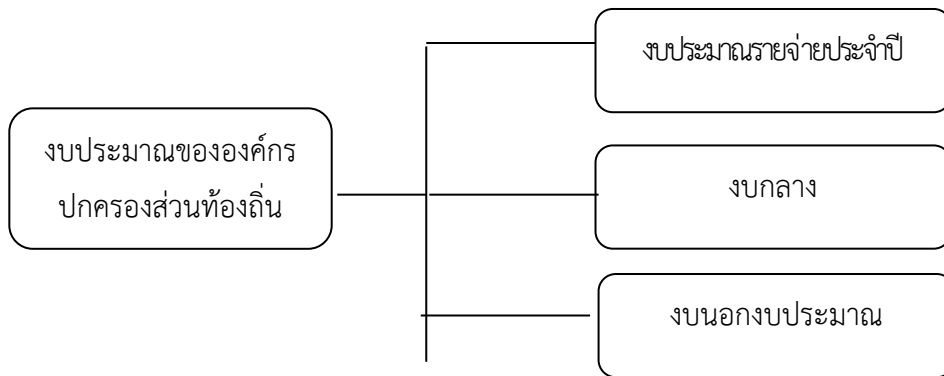
งบประมาณ	สาระสำคัญ
<p>๑. เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน</p>	<p>เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในเวลาอันใกล้ หรือเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ใด ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือส่วนราชการที่มีเงินอุดหนุนราชการใช้เงินอุดหนุนราชการในระหว่างที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด การใช้จ่ายเงินต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนหรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยไม่สามารถใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างใหม่ได้ ซึ่งการเบิกจ่ายเงินให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการช่วยเหลือที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีแนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้</p> <p>(๑) วงเงินในเชิงป้องกันหรือยับยั้ง เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ใช้เงินในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑.๑) ในกรณีกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน</p>

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	<p>(๑.๒) ในกรณีจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน โดยการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง</p> <p>(๒) วงเงินในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เมื่อภัยพิบัติฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๒.๑) กรณีเกิดในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>(๒.๒) กรณีเกิดในจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.)</p> <p>เมื่อได้มีการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้วให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน</p>
<p>๒. เงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการโครงการตามนโยบายรัฐบาล</p>	<p>กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับ การจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้อง รับผิดชอบการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ให้ส่วนราชการขอรับจัดสรร งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้กระทำ ได้ในกรณีที่เป็นรายจ่าย ดังนี้</p> <p>(๑) เป็นรายจ่ายเพื่อการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันมีผลกระทบต่อความสงบ เรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ</p> <p>(๒) เป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อการเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติ สาธารณะร้ายแรง</p> <p>(๓) เป็นรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ และมีความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว</p> <p>(๔) เป็นรายจ่ายที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ แต่มีภารกิจจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้อง ดำเนินการและต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว</p> <p>ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ.๒๕๖๒</p>

๒.๘.๓ เงินนอกงบประมาณ เป็นบรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็น ทรัพย์สินที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มี กฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

งบประมาณ	สาระสำคัญ
<p>งบประมาณสนับสนุน จากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ</p>	<p>เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางในการประสานและผลักดันการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้ง</p>

งบประมาณ	สาระสำคัญ
ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ	<p>กับแนวทางการดำเนินงานในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. โดยแบ่งเป็นเงินบริจาค กองทุน และอื่นๆ ดังนี้</p> <p>(๑) เงินบริจาค คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว โดยการใช้เงินบริจาคให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) กองทุน คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้กองทุน รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งการใช้กองทุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้น</p> <p>(๓) อื่น ๆ คือ เงินสนับสนุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่นอกเหนือจากเงินบริจาคและกองทุน</p>

แผนภาพที่ ๒-๑ : แหล่งงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ
องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

บทที่ ๓

หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจร เพื่อรับมือกับภัยซึ่งมีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม และไม่จำเป็นต้องเป็นลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non Linear) จึงต้องมีการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยจึงเป็นการจัดการสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Over lap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพที่ ๓-๑

ปรับจากที่มา : TorqAid. (๒๐๑๖). TorqAid disaster risk management framework: seven key diagrams.

<https://www.preventionweb.net>. (๒๐๑๙, November :๒๕)

แผนภาพที่ ๓-๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)
เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน (Resilience)

๓.๒ กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยใน องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ จะมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก ควบคุม สั่งการ และประสานการปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ต้องมีการเชื่อมโยงและรับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดด้วย

๓.๒.๑ ระดับนโยบาย

(๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ และประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กภช.)

มีหน้าที่เสนอ และจัดทำมาตรการ แนวทาง นโยบาย แผนการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ แผนงาน และโครงการในการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒.๒ ระดับปฏิบัติ

กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับปฏิบัติเป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและการประสานการปฏิบัติของหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้แนวคิด “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center : EOC)” โดยเรียกชื่อว่า กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ มีหน้าที่ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการบังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ และประสานการปฏิบัติ ระหว่างภาคส่วนตั้งแต่ภาวะปกติจนถึงเมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัย โดยจะต้องมีการกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และมอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ และต้องมีการจัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือการปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละระดับการปฏิบัติการ (Level of Activation) รวมทั้งต้องจัดให้มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) สำหรับการปฏิบัติงาน โดยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นกลไกดังกล่าวจะปรับเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินโดยการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์” ขึ้น ซึ่งแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินจะกล่าวต่อไปในบทที่ ๕

(๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแลและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุมสั่งการ และบัญชาการ

(๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปก.ก.)

ทำหน้าที่ประสานงาน บูรณาการข้อมูล และการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งใน ส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา สาธารณภัยทั้งระบบในภาวะปกติ และในภาวะใกล้เกิดภัย ทำหน้าที่เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตาม และเฝ้าระวัง สถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยพร้อมทั้งรายงาน และเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับ การจัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการกลาง

(๓) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปก.จ.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรอง ผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปก.กทม.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๕) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปก.สนข.)

ทำหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงาน ของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต

(๖) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปก.อ.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนวยการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอ/ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๗) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา (กอปก.เมืองพัทยา)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเมืองพัทยา ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการจังหวัดและผู้บัญชาการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง

หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเมืองพัทยา/ผู้อำนวยการเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๘) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./ทม./ทต.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรี/ผู้อำนวยการเทศบาล เป็นผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๙) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ.อบต.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/ผู้อำนวยการองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และมีองค์ประกอบ ดังนี้

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.วาเล่ย์

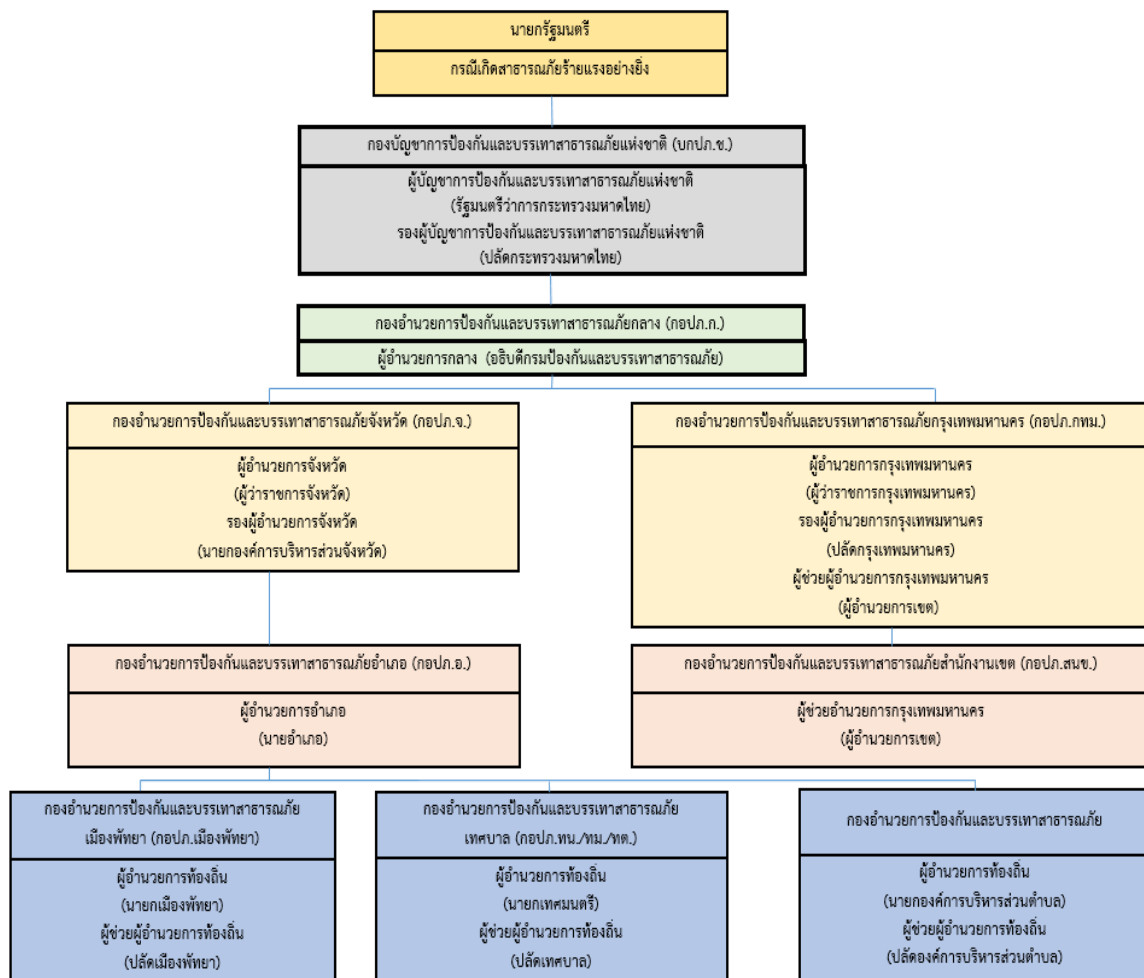
ประกอบด้วย

๑. นายก ทน./ทม./ทต./อบต.	ผู้อำนวยการ
๒. ปลัด ทน./ทม./ทต./อบต.	รองผู้อำนวยการ
๓. ผู้อำนวยการส่วน.....	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการส่วน.....	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการส่วน.....	กรรมการ
๖. เจ้าหน้าที่/พนักงาน.....	กรรมการ
๗. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน	กรรมการ
๘. ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่นายอำเภอเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๙. ผู้แทนสถานศึกษาที่นายก ทน./ทม./ทต./อบต. เห็นสมควรแต่งตั้งกรรมการ	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ ที่นายก ทน./ทม./ทต./อบต.เห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการส่วน.....	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ อาจปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ตามที่นายอำเภอเห็นสมควร

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย เช่น จัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น
๓. จัดตั้งทีมเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัย และแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ และให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น เพื่อควบคุมและบัญชาการ การเผชิญเหตุสาธารณภัยในพื้นที่
๔. รวบรวม จัดทำคลังข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฐานข้อมูลความเสี่ยงภัยในพื้นที่อปท.
๕. ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย
๖. สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงเมื่อได้รับการร้องขอ

แผนภาพที่ ๓-๒ กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๓ บทบาท หน้าที่ และแนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับ อปท.

๓.๓.๑ การปฏิบัติร่วมกับอำเภอและจังหวัด

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานอำเภอและจังหวัด ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะๆ

(๒) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับ

๓.๓.๒ การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ และสาธารณภัยมีความรุนแรงขยายเป็น วงกว้าง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์รายงานผู้อำนวยการอำเภอ พร้อมทั้งประสานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง) ให้สนับสนุนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง) ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการและการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

๓.๓.๓ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหารในพื้นที่

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารนั้น จะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์กับ (ระบุนโยบายทหารในพื้นที่) ทั้งนี้ ฝ่ายทหารอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือศูนย์ปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร ขึ้นอยู่กับระดับของหน่วยและสถานการณ์สาธารณภัยนั้นๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ระบุนโยบายจังหวัด) พ.ศ.๒๕๖๔ และข้อตกลงว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดกับหน่วยงานทหารในพื้นที่ ทั้งนี้รายละเอียดการแบ่งมอบพื้นที่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ของหน่วยทหาร

๓.๓.๔ การปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ เป็นศูนย์กลางในการประสาน การปฏิบัติในเขตรับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงาน การปฏิบัติ และสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ

(๒) จัดทำแผนประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล และให้องค์การสาธารณกุศล ในจังหวัด จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมอุปกรณ์และบุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกิจได้

(๓) องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับองค์การสาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(๔) กรณีที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ถ้าองค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้กันเขตพื้นที่อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(๕) กรณีที่ได้รับการประสานจาก องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล เป็นต้น ให้องค์การสาธารณสุขจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัวที่ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ หรือผู้อำนวยการท้องถิ่น เพื่อรับมือบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(๖) กรณีหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณสุข องค์กรเอกชน ช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โรงพยาบาลประจำอำเภอ รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

ตารางที่ ๓-๑ : รายนามภาคประชาสังคม และองค์การสาธารณสุขในพื้นที่ อบต.วาลีย์

ลำดับที่	รายนามภาคประชาสังคม และองค์การสาธารณสุข	โทรศัพท์/โทรสาร	รายชื่อผู้ประสานงาน
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		

๓.๔ ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

๓.๕ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก ดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม และสั่งการ
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ นายกเทศมนตรี (ระบุชื่อ ทน./ทม./ทต.)/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ จะเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับแรก มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัคร รวมทั้งติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประเมินโอกาสการขยายความรุนแรงของภัย เพื่อรายงานนายอำเภอ ให้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาประกาศหรือยกระดับของภัยจากสาธารณภัยขนาดเล็กเป็นสาธารณภัยขนาดกลางต่อไป

๓.๖ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายหลักในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ โดยมีกฎหมาย/ ระเบียบ/ ประกาศ/ คำสั่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

๓.๖.๑ กฎหมายหลัก

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวม ๙ ฉบับ ได้แก่

(๑) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายจากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๓

(๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองกรณีผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน ร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ หรือบริการอื่นใด พ.ศ. ๒๕๕๒

(๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔

(๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๗) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๘) ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่องแบบหนังสือรับรองผู้ประสบภัย

(๙) ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๓.๖.๒ กฎหมาย/ ระเบียบ/ ประกาศ/ คำสั่ง ที่สำคัญเพื่อการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๑.๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๑.๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานด้านสาธารณสุขปีโรค พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑.๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑.๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๗

(๑.๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑.๖) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๑.๗) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียโรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๑.๘) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) ระเบียบกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๒.๑) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

- หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒.๒) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๓) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๔) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อการป้องกันและขจัดภาวะมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) พระราชบัญญัติ/ ระเบียบ ประกาศ/ คำสั่งอื่นๆ

(๓.๑) พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗

(๓.๒) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓.๓) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗

(๓.๔) พระราชบัญญัติกาชาด พ.ศ. ๒๔๙๙

(๓.๕) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(๓.๖) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓.๗) พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

(๓.๘) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓.๙) พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓.๑๐) พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓.๑๑) พระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการ ผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓.๑๒) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓.๑๓) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓.๑๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓.๑๕) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓.๑๖) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓.๑๗) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓.๑๘) พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓.๑๙) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓.๒๐) พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๓.๒๑) พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓.๒๒) พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.

๒๔๙๐

(๓.๒๓) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘

- (๓.๒๔) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๓.๒๕) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
- (๓.๒๖) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐
- (๓.๒๗) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๓.๒๘) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๓.๒๙) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕
- (๓.๓๐) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๓.๓๑) พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๓.๓๒) พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
- (๓.๓๓) พระราชบัญญัติการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๓.๓๔) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๓.๓๕) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๓.๓๖) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓.๓๗) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓.๓๘) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓.๓๙) พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๓.๔๐) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
- (๓.๔๑) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕
- (๓.๔๒) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.

๒๕๓๕

บทที่ ๔

การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสของความรุนแรง และผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยได้ด้วยการประเมินความเสี่ยง เพื่อนำมากำหนดนโยบาย แผน และมาตรการ เพื่อแก้ไขต้นเหตุของปัญหาในการลดความเสี่ยงที่เกิดแก่ชุมชนและสังคม โดยการมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม และป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่ด้วยการลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการให้สังคมมีความพร้อมในการเผชิญเหตุ และฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม อันนำไปสู่การรับรู้ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัยทำให้เกิดการสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่และภาคบริการต่างๆในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัยความล่อแหลม ความเปราะบางและศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ความเสี่ยง (Risk)} = \frac{\text{ภัย (Hazard)} \times \text{ความล่อแหลม (Exposure)} \times \text{ความเปราะบาง (Vulnerability)}}{\text{ศักยภาพ (Capacity)}}$$

ศักยภาพ (Capacity)

การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนด ลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อ ความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และ ศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชน ที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการ เกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมา ซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่างๆ หรือองค์ประกอบใดๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคม ขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่าง รวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัย และอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถ ที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

๔.๑ แนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในแต่ละประเทศไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เนื่องจากสาธารณภัยเป็นเรื่องของคนทุกคน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางให้ดำเนินการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกันทุกภาคส่วนของประเทศ ทั้งนี้ ระดับสากลและระดับภูมิภาคได้มีการจัดทำกรอบการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการลดความเสี่ยง

จากสาธารณภัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้มีการยอมรับแนวคิดในการปฏิบัติการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หรือ Disaster Risk Reduction: DRR ขึ้น เพื่อให้เข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัย เสริมสร้างศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ลงทุนด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในการพร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมในการเผชิญเหตุสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมในช่วงการฟื้นฟู

๔.๒ เป้าประสงค์

๔.๒.๑ เพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบาง และความล่อแหลม พร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔.๒.๒ เพื่อให้มีมาตรการ ให้ทุกภาคส่วนลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่

๔.๓ กลยุทธ์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมให้มีการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับท้องถิ่น

(๑) แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มีแนวทางการปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกระบวนการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

(๑) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัย เช่น ฐานข้อมูลสถิติสาธารณภัย ฐานข้อมูลผู้ประสบภัย ฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ และฐานข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลทุกภาคส่วนในทุกระดับ โดยกำหนดให้มีข้อตกลงระหว่างหน่วยงานในการขอใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกัน เพื่อให้ได้แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) ทั้งนี้ ให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเชิงสถิติเพื่อการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ

(๑.๒) วิเคราะห์ความเสี่ยงโดยสร้างฉากทัศน์/สถานการณ์สมมุติ (Scenario - base risk assessment) เป็นการใช้สถานการณ์หรือสถิติของภัยที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อค้นหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Future Risk Scenario) หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่นำความรู้และแนวทางปฏิบัติจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ร่วมกับความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ ผสมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในทุกมิติ (Inclusive DRR)

(๒) แนวทางปฏิบัติในการใช้ผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผน

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ วางแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยง แก้ไขปัญหาความเปราะบาง และความล่อแหลม การเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในทุกระดับ โดยนำผลการประเมินความเสี่ยงมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยจากทุกหน่วยงาน มาใช้ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามภัยประเภทต่างๆ เพื่อจัดลำดับความสำคัญและจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการสร้างนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยบรรจุในแผนปฏิบัติการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

ตารางที่ ๔-๑ : แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(ตัวอย่างการจัดทำแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยสามารถปรับให้สอดคล้องกับบริบทของ อปท. แต่ละ อปท.)

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	หน่วยงานรับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
อุทกภัย	ม. ๑	ม. ๒ ม. ๓	ม. ๔ ม. ๕	<p>๑. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย</p> <p>๒. สร้างระบบการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย</p> <p>๔. ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มโดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มรวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบ เพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม</p>	<p><u>ใช้โครงสร้าง</u></p> <p>๑. โครงการขุดลอกลำน้ำสาธารณะและการขุดสระกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหากล้งและอุทกภัย</p> <p>๒. การสร้างอ่างเก็บกักน้ำ และสร้างระบบระบายน้ำ</p> <p>๓. ปลุกไม้คลุมหน้าดิน กั้นดินพังทลาย</p> <p>๔. โครงการก่อสร้างฝาย/เขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำ</p> <p>๕. โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล</p> <p>๖. โครงการรณรงค์ปลูกป่า/หญ้าแฝก ฯลฯ</p> <p><u>ไม่ใช่โครงสร้าง</u></p> <p>๑. การฝึกอบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดอุทกภัย</p> <p>๒. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัย</p> <p>๓. โครงการด้านการพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย</p>	<p>๑. อปท.</p> <p>๒. อำเภอ</p> <p>๒. จังหวัด</p> <p>๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปี</p> <p>๒. งบประมาณอื่น</p>

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/ โครงการในการลด ความเสี่ยงจาก สาธารณภัย	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
ภัยจากการ คมนาคมและ ขนส่ง	ม. ม. ม.	ม. ม. ม.	ม. ม. ม.	<p>๑. การกำหนดจุดเสี่ยงของ การเกิดอุบัติเหตุทาง ถนน</p> <p>๒. วิเคราะห์ ปัจจัยเสี่ยง และสาเหตุของการเกิดภัย</p>	<p><u>ใช้โครงสร้าง</u></p> <p>๑. โครงการ ปรับปรุงถนน</p> <p>๒. โครงการ ก่อสร้าง ถนนลาดยาง</p> <p><u>ไม่ใช่โครงสร้าง</u></p> <p>๑.โครงการอบรม ให้ความรู้ วินัย จราจรแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา</p> <p>๒. โครงการณรงค์ การสวมหมวก นิรภัย/คาดเข็มขัด นิรภัย</p> <p>๓. ส่งเสริม มาตรการตรวจจับ กวดขันวินัยจราจร</p> <p>๔. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อร่วม วิเคราะห์จุดเสี่ยง</p> <p>๕. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อร่วม วิเคราะห์ปัจจัย เสี่ยง และสาเหตุ ของการเกิดภัย</p> <p>๖. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำ แผนที่เสี่ยงภัยระบุ เส้นทางที่เกิด อุบัติเหตุซ้ำซาก ฯลฯ</p>		
อัคคีภัย	ม.	ม.	ม.	๑. จัดทำฐานข้อมูลสถิติ	๑. จัดตั้งศูนย์	๑. อบท.	๑.

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	หน่วยงานรับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
	ม. ม.	ม. ม.	ม. ม.	เพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย ๒. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย	เตรียมความพร้อมป้องกันภัยชุมชนจากภัยอุทกภัย วาตภัยและอัคคีภัย ๒. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัยฯ	๒. อำเภอ ๒. จังหวัด ๓.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. งบประมาณอื่น
ภัยแล้ง	ม. ม. ม.	ม. ม. ม.	ม. ม. ม.	๑. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย ๒. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย	<u>ใช้โครงสร้าง</u> ๑. โครงการขุดลอกลำน้ำสาธารณะ และการขุดสระกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหากล้งแล้งและอุทกภัย ๒. การสร้างอ่างเก็บกักน้ำ และสร้างระบบระบายน้ำ ๓. โครงการก่อสร้างฝาย/เขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำ ๔. โครงการขุดเจาะบ่อนบาดาล ฯลฯ <u>ไม่ใช้โครงสร้าง</u> ๑. โครงการด้านการจัดทำข้อมูลสถิติภัย ๒. โครงการด้านการพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย ฯลฯ	๑. อปท. ๒. อำเภอ ๒. จังหวัด ๓.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. งบประมาณอื่น
ฯลฯ							

หมายเหตุ (สามารถเพิ่มเติมประเภทภัย/แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้สอดคล้องกับบริบทของ อปท. แต่ละ อปท.)

(๓) แนวทางปฏิบัติในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ได้กำหนดให้มีสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

(๓.๑) สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนและทุกภาคส่วนได้รับทราบความเสี่ยงของพื้นที่ตนเอง เพื่อให้มีความตระหนัก เข้าใจความเสี่ยงในพื้นที่รู้เท่าทันภัย และเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย ในการวางแผนและการลงทุนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยการสนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ ทุกแขนงมีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ถนนอย่างปลอดภัย การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน การเตรียมการในการรับมือ สาธารณภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต

(๓.๒) จัดทำ ปรับปรุง และพัฒนาคู่มือการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Assessment Guideline) โดยให้หน่วยงานภาคในระดับท้องถิ่น ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่างๆ ได้รับรู้ความเสี่ยงของพื้นที่

(๓.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครต่างๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมด้วยมาตรการและวิธีการที่หลากหลายในการป้องกันและลดความเสียหาย เปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ รวมทั้งฟื้นฟูให้กลับคืนสภาพได้อย่างรวดเร็วและดีขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาเลือกใช้วิธีการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เช่น

(๑.๑) ย้ายที่ตั้งชุมชน หมู่บ้าน และอาคารสถานที่ที่อยู่นอกพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย หรือการออกแบบโครงสร้างและวัสดุในการก่อสร้างที่มีความคงทนและปลอดภัย

(๑.๒) กำหนด/จัดทำโซนนิ่ง เพื่อวางแผนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๑.๓) จัดทำผังเมือง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงจากสาธารณภัย และมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดทำกฎระเบียบมาตรฐานด้านความปลอดภัยในชุมชนที่อยู่อาศัย

(๒) แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหาย (Risk Prevention and Mitigation)

ดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบ โดยดำเนินการทั้งที่ใช้โครงสร้าง และไม่ใช้โครงสร้าง เพื่อขจัดหรือลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม เพื่อเตรียมการด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติการและความพร้อมไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ทั้งการป้องกันบรรเทาและระงับภัยให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๑) มาตรการเชิงใช้โครงสร้าง

การป้องกันและลดผลกระทบโดยใช้โครงสร้าง หมายถึง การใช้สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร เขื่อน กำแพง อ่างเก็บน้ำ ฝาย เขื่อนกั้นน้ำ เส้นทางคมนาคมเพื่อส่งกำลังบำรุง ป้ายสัญญาณ ฯลฯ

เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ว่าควรใช้การป้องกันแบบใดจึงจะเหมาะสมกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยนั้นๆ ประกอบด้วย

(๑) จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำ เขื่อน สระน้ำ ทำนบ เขื่อนฝาย รวมทั้งการขุดลอกคูคลอง แหล่งน้ำสาธารณะที่ต้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง และการระบายในฤดูฝน

(๒) ก่อสร้างกำแพง ผนัง หรือรอดักตะกอน เพื่อป้องกันการเอ่อล้นหรือสูญเสียน้ำดินจากการกัดเซาะชายฝั่งของทะเลและแม่น้ำ

(๓) เสริมความแข็งแรงของโครงสร้างบ้าน อาคาร ให้สามารถต้านทานแรงจากลมพายุ

(๔) กรณีการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัยต้องให้ความมั่นคงแข็งแรง และมีระบบความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งข้อกำหนดและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

(๕) ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้การได้ตลอดเวลา

(๒.๒) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง

การป้องกันและลดผลกระทบโดยไม่ใช้โครงสร้าง เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยทำให้การดำเนินงานในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้มาตรการด้านกฎหมายควบคุมมาตรฐานการก่อสร้าง การจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดิน การอบรมวิศวกรในการก่อสร้าง

(๑) กำหนดเขตพื้นที่และจัดกลุ่มที่ตั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น การวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐาน ความปลอดภัยของกิจกรรมต่าง ๆ การกำหนดโซนนิ่ง เป็นต้น

(๒) เสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง ปลูกต้นไม้ ไม้พุ่ม หญ้าแฝก ป้องกันชุมชนริมน้ำ

(๓) ปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เช่น ปลูกป่าต้นไม้ ปลูกไม้คลุมหน้าดิน กันดินพังทลาย ทำแนวปลูกแบบขวาง แนะนำพันธุ์พืชที่ทนต่อแมลงศัตรูพืชและความแห้งแล้ง รวมถึงส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

(๔) ออกมาตรการที่จำเป็นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๕) บังคับใช้กฎหมายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐ ในการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดจากการกระทำของประชาชนเอง เช่น การเผาตอซังข้าว การเผาใบอ้อย เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ได้นำแนวคิดการลดความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัย ภายใต้การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยต่างๆ ของ อบต. โดยได้จัดทำโครงการ/ มาตรการ/แผนงาน และแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากทุกหน่วยงานมาใช้ในการป้องกันและลดผลกระทบ ตามภัยประเภทต่างๆ และบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/แผนพัฒนาท้องถิ่น

(๓) แนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer) ได้แก่

(๓.๑) สนับสนุนการสร้างระบบประกันภัย โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เช่น กรมธรรม์ ประกันภัย ซึ่งเป็นการตกลงทำสัญญาร่วมกันระหว่างผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัยที่อีกฝ่ายตกลง จะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งตามกำหนดระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้กับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นจะได้รับค่าสินไหมชดเชยบางส่วนหรือทั้งหมดจากผู้รับประกันภัย และส่งเสริมให้ประชาชนซื้อระบบประกันภัยดังกล่าว

(๓.๒) สนับสนุนการออกพันธบัตรสาธารณภัย (catastrophe/CAT bond) ซึ่งคือตราสารหนี้ที่ผลตอบแทนอ้างอิงกับมูลค่าความเสียหาย โดยเมื่อเกิดสาธารณภัยที่กำหนดไว้และมูลค่าความเสียหายเกิน

กว่าระดับที่กำหนดผู้ออกตราสารจะหักเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามขั้นตอนที่ตกลงไว้ เพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่สูงขึ้นแต่หากไม่เกิดสาธารณภัยตามที่ระบุไว้ในเวลาที่กำหนดผู้ลงทุนก็จะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนด และส่งเสริมให้ประชาชนซื้อพันธบัตรสาธารณภัยดังกล่าว

(๔) แนวทางปฏิบัติในการยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) ได้แก่

(๔.๑) ฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลี และแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึก การซักซ้อม และการฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานในทุกระดับ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลี จะมีการประสานและสั่งการอำนวยการให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการบูรณาการหน่วยงานที่รับผิดชอบให้พร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาประเภทของภัยที่เป็นนโยบายเน้นหนักของรัฐบาล หรือภัยที่มีความเสี่ยงสูง ตามความจำเป็นของสภาพพื้นที่

(๔.๒) การเตรียมการอพยพ

กำหนดให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลวาลี จัดทำแผนอพยพ แผนอพยพส่วนราชการ หรือวางมาตรการการอพยพ ซึ่งอย่างน้อยมีสาระสำคัญประกอบด้วย บัญชีจำนวนผู้อพยพบัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับ การอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารสำหรับการอพยพ

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างมีระบบสามารถระงับการแตกตื่นเสียชีวิตของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมการอพยพ ให้ดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัยและแผนอพยพส่วนราชการ
- ๒) จัดหาสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชน
- ๓) จัดเตรียมเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย
- ๔) จัดทำป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยบอกเส้นทางอพยพไปสู่สถานที่ปลอดภัย
- ๕) จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือหน่วยอพยพ
- ๖) จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น รถยนต์ขับเคลื่อน ๔ ล้อ ไฟฉาย พลุส่องสว่าง นกหวีด เสื้อชูชีพ ฯลฯ
- ๗) จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน
- ๘) จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนอพยพจากสาธารณภัย
- ๙) จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัย ให้ประชาชนศึกษา

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนอพยพ การอพยพส่วนราชการ ให้กำหนดรายละเอียดโดยสำรวจและจัดทำบัญชีจำนวนผู้อพยพไว้ล่วงหน้า โดยแยกประเภทตามลำดับความเร่งด่วน การกำหนดเขตพื้นที่รวมพลและพื้นที่รองรับการอพยพ การกำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้า โดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน การสำรวจยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิงตลอดจนระบบการสื่อสารสำหรับการอพยพ การกำหนดเส้นทางอพยพหลัก และเส้นทางรองที่ชัดเจน การกำหนดสถานที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่รองรับการอพยพ การกำหนดระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในการอพยพการอยู่อาศัย

ในพื้นที่รองรับการอพยพตลอดจนการอพยพกลับ การให้ความช่วยเหลือ และบริการในการดำรงชีพและระบบ สุขลักษณะตามสมควรจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมตลอดจนร่างระเบียบในการ ควบคุมการใช้สิ่งเหล่านี้

นอกจากนี้ ให้แบ่งการปกครองในพื้นที่อพยพออกเป็นกลุ่ม และจัดทำทะเบียนและจัด ระเบียบการปกครอง โดยการจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ และจัดเตรียมพื้นที่รองรับการอพยพไว้ล่วงหน้าให้เป็นตามลักษณะ ความจำเป็น เช่น ต้องห่างจากพื้นที่อันตราย ไม่กีดขวางหรือเหนี่ยวรั้งการปฏิบัติการ เป็นพื้นที่ที่สามารถ จัดการด้านสุขลักษณะได้ มีความสะดวกในเส้นทางคมนาคม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบ สาธารณูปโภคตามสมควร

(๔.๓) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวในสถานการณ์ที่เกิดสาธารณภัยขึ้น ซึ่งรัฐต้องมีการเตรียมแผนรับมือต่อการอพยพในภาวะฉุกเฉิน โดยกำหนดอาคารที่จะใช้เป็น ศูนย์พักพิง ชั่วคราวไว้และการบริหารจัดการในศูนย์พักพิงชั่วคราว เพราะจะมีผลโดยตรงต่อการดำรงชีวิตและศักดิ์ศรีกับ ผู้ประสบภัยที่เข้าพักพิง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพควรประกอบด้วย อย่างน้อย ดังนี้

(๔.๔.๑) จัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต. ต้องดำเนินการคัดเลือกสถานที่ตั้งจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ กลุ่มเปราะบาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดซ้ำ มีการคมนาคมที่สะดวก มีความพร้อม ของสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า รวมทั้งต้องกำหนดนโยบายในการเปิดและปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ชัดเจน

(๔.๓.๒) กำหนดให้มีปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสม ตามมาตรฐานสเปียร์

(๔.๓.๓) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว ให้กำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิง ชั่วคราว ตามโครงสร้างแผนการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ซึ่งอาจ เป็นได้ทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน หรือผู้อำนวยการโรงเรียน (กรณีโรงเรียน เป็นศูนย์ฯ) ทั้งนี้ ศูนย์พักพิงชั่วคราวอาจมีโครงสร้างภายในแบ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายอำนวยการตาม ความเหมาะสม

(๔.๓.๔) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็น ประกอบด้วย ข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านธุรการ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๔.๔) แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)

แผนการบริหารความต่อเนื่อง เป็นแผนปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตฉุกเฉินใน สถานการณ์เมื่อเกิดภัยต่างๆ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ฯลฯ ซึ่งจาก สภาวะวิกฤต หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องหยุดชะงักการดำเนินงานหรือไม่ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จึงต้องจัดทำ แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรองรับการดำเนินการกิจ ของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในช่วงภาวะปกติ ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานหรือ องค์กรได้ แผนการบริหารความต่อเนื่องควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารความต่อเนื่อง

(๒) ขอบเขตสถานการณ์ความเสี่ยงภัย เช่น แผนรับมือสถานการณ์ภัยจาก อุทกภัย/อัคคีภัย/แผ่นดินไหว ฯลฯ

(๓) กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง

(๔) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ

- บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมประสานงานและสนับสนุน ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ
- ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานฉุกเฉิน
- การอพยพทรัพยากรที่จำเป็นและเหมาะสมต่อสถานการณ์
- ขั้นตอนการฟื้นฟูหน่วยงานหลังผ่านพ้นวิกฤต

ฯลฯ

(๔.๕) การแจ้งเตือนภัย

การแจ้งเตือนภัย (Warning) เป็นการดำเนินการแจ้งเตือนภัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม การป้องกัน และการลดผลกระทบ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณภัยและการแจ้งเตือนภัยที่รวดเร็วไปยังพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ การแจ้งเตือนภัยจะหมายรวมถึงการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันเหตุการณ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังหน่วยงาน/องค์กร และประชาชน เพื่อให้หน่วยงานและ/หรือบุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยสามารถระงับการเกิดภัยได้อย่างหนึ่ง (ติดตามวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์) โดยระบบเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Warning System) จะมุ่งเน้นกระบวนการดำเนินการตั้งแต่ต้นทางในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง เพื่อแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานและประชาชนให้มีความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัยและสามารถอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้

(๔.๕.๑) แนวทางปฏิบัติของระบบการเตือนภัย ดำเนินการจัดทำ ติดตั้ง และพัฒนาโครงสร้างระบบเตือนภัย ระบบสื่อสารและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเตือนภัยในการพัฒนาการแจ้งเตือนภัย วิเคราะห์ข้อมูลสาธารณภัยและการส่งข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนซึ่งการพัฒนาและเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือนและเฝ้าระวังภัยที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบหลัก ตามแผนภาพที่ ๔-๑ ได้แก่

แผนภาพที่ ๔-๑ องค์ประกอบสำคัญของระบบการเตือนภัย

(๑) การรับรู้และเข้าใจความเสี่ยง (Risk Knowledge) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบ และคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของภัยอันเนื่องมาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น การขยายตัวของเมือง ฯลฯ มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อนำมาสนับสนุน/ตัดสินใจในการแจ้งเตือนภัยให้

ตรงกับพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบเมื่อสาธารณภัยเกิดขึ้นการประเมินความเสี่ยงไม่ควรดำเนินการเพียงครั้งเดียว ควรมีการปรับปรุงตามระยะเวลา โดยขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม เวลา และบริบทของพื้นที่

(๒) การติดตามสถานการณ์และการพยากรณ์ (Monitoring and Forecasting)

เป็นขั้นตอนในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ และการวิเคราะห์คาดการณ์สาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นเชิงพื้นที่ในแต่ละระดับ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytical BIG DATA) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อให้การคาดการณ์มีความถูกต้อง แม่นยำ ครบคลุม และรวดเร็ว

(๓) การแจ้งเตือนภัยและการสื่อสาร (Dissemination and Communication)

ต้องจัดทำข้อความ หรือคำแจ้งเตือนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเกิดประโยชน์ต่อชุมชน/ประชาชนมากที่สุด (เวลาที่จะเกิดสาธารณภัย ระยะเวลาการเกิด พื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบ แนวทางการปฏิบัติและการเตรียมพร้อม ฯลฯ) เพื่อให้ประชาชนไม่เกิดความสับสนและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งจะต้องจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานระบบสื่อสาร (Communication Infrastructure) และระบบ/อุปกรณ์เตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัย

(๔) ความตระหนักรู้และการตอบสนองต่อการแจ้งเตือนภัย (Public Awareness and Response Capability)

เมื่อชุมชน/ประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อความ/สัญญาณแจ้งเตือนแล้ว ต้องรู้เท่าทันภัยโดยตระหนักถึงความปลอดภัย การป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น ตั้งแต่การสร้างเสริมความเข้มแข็งในชุมชน การป้องกันและลดผลกระทบ ความสามารถจัดการในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย

(๔.๕.๒) แนวทางปฏิบัติการแจ้งเตือนภัย เนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะภัยธรรมชาติมีระยะเวลาในการเกิดที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการแจ้งเตือนภัยให้พิจารณาระยะเวลาของการแจ้งเตือนภัยตามแต่ละประเภทของสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ กำหนดกระบวนการเตือนภัยดังนี้

(๑) การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์

๑) จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างเคียง

๒) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์และการแจ้งข่าว การเตือนภัยจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย

๓) จัดทีมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความตื่นตระหนก และความสับสนในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าวเตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย

๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ โดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน

การติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณภัย

รายงานสถานการณ์ภัยและผลการปฏิบัติให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทราบเป็นระยะๆ เพื่อประสานและสนับสนุนการปฏิบัติร่วมกัน

(๒) การแจ้งเตือนล่วงหน้า

เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่า มีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยไปยังส่วนราชการ หน่วยงาน และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระยะเวลาสำหรับการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสาธารณภัยแต่ละประเภท โดยให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ เป็นหน่วยประสานงานในการจัดวางแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และแจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การแจ้งเตือนล่วงหน้าที่มีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันซึ่งสะดวกต่อการรับทราบและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับ

(๓) การแจ้งเตือนภัย

หากประเมินสถานการณ์แล้วคาดว่าจะมีโอกาสดังกล่าวเกิดสาธารณภัยมากกว่าร้อยละ ๖๐ ให้มีการแจ้งเตือนภัยทันทีกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับและประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยมีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

- คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย
- ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและความยาวนานของภัย (ระยะเวลา)
- แนวทางการปฏิบัติตนของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชน

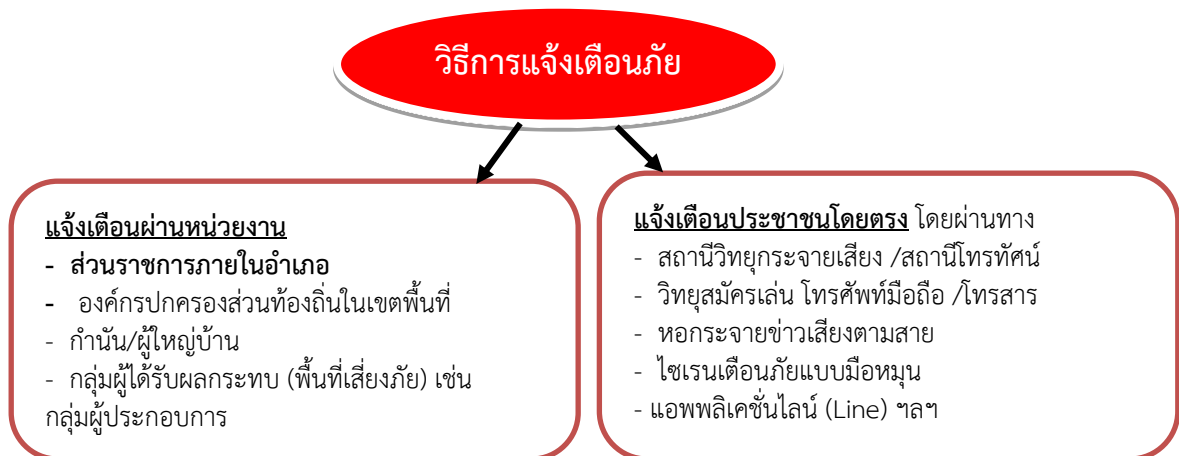
ในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

- การเตรียมความพร้อมรับมือ เช่น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

ทั้งนี้ ระยะเวลาในการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสถานการณ์และประเภทของสาธารณภัย เช่น ดินโคลนถล่ม/น้ำป่าไหลหลากอาจมีระยะเวลาในการแจ้งเตือน ๑-๒ วัน ในขณะที่ธรณีพิบัติภัยสึนามิจะมีระยะเวลา ๑-๒ ชั่วโมงในการแจ้งให้อพยพ โดย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ กำหนดวิธีการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

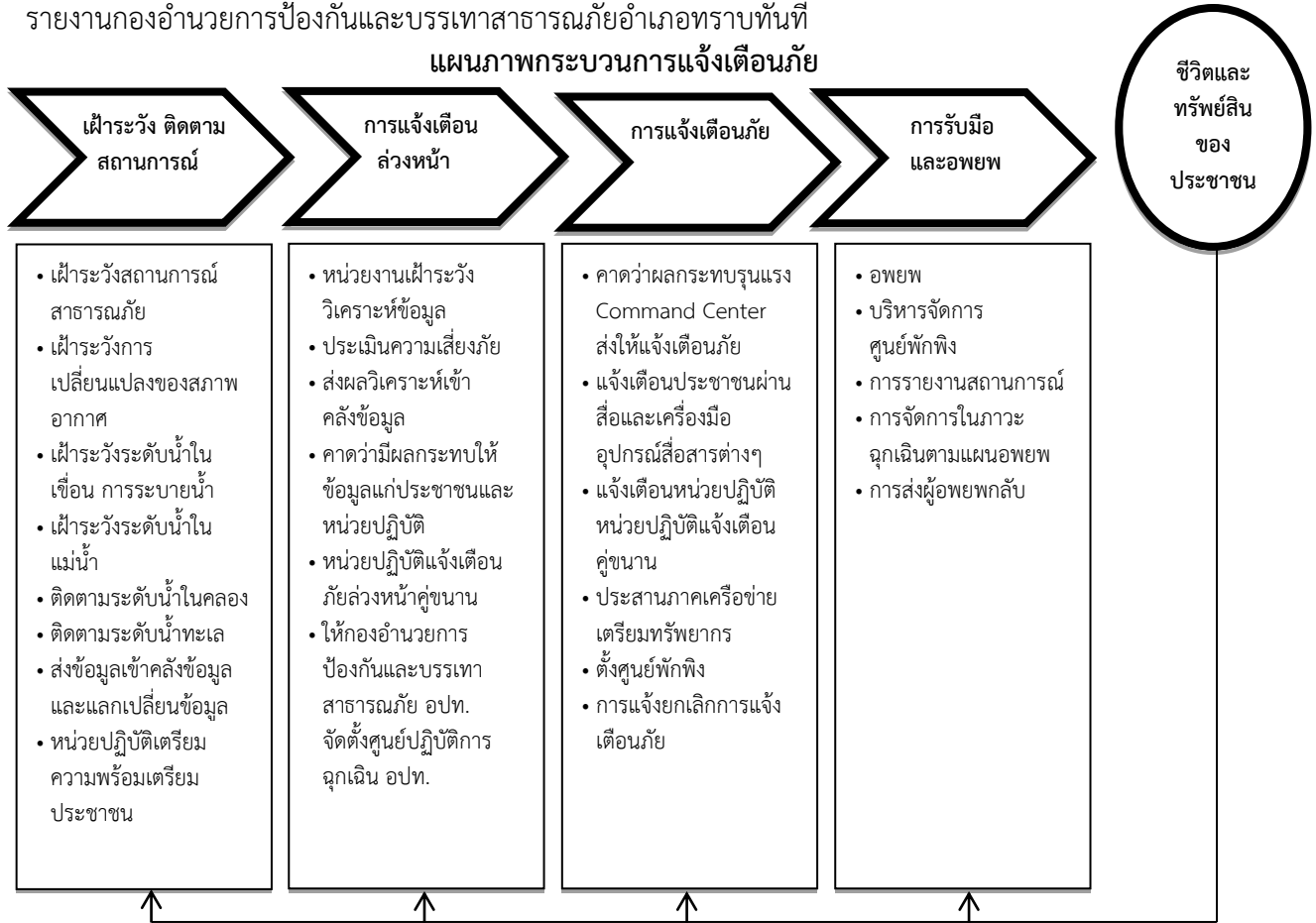
(๑) แจ้งเตือนผ่านหน่วยงาน โดยใช้กลไกระบบการบริหารราชการแจ้งเตือนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง การปกครองท้องที่ ได้แก่ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน หน่วยช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยผ่านหน่วยงานระดับต่างๆ ไปสู่ระดับพื้นที่ ให้กับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ และประชาชนทั่วไป

(๒) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว หอเตือนภัย เสียงตามสาย ไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้านหรือตำบล หรือแอปพลิเคชันไลน์ (Line)

(๔) รับมือและอพยพ หากคาดว่าสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นสั่งการให้อพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือพื้นที่ที่หน่วยงาน

ราชการ มูลนิธิ องค์กร หรือเอกชนได้จัดเตรียมไว้ โดยกำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้งแผนเผชิญเหตุ สำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรเอกชน ในการรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กองกำลังทหารเป็นหน่วยงานสนับสนุนทรัพยากร ยานพาหนะ เครื่องมือพิเศษ ทั้งนี้ หากเกินศักยภาพที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ ให้รายงานกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบทันที

แผนภาพที่ ๔ - ๒ : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

(๔.๕.๓) **แนวทางปฏิบัติพัฒนาและเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือนของคนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย** เพื่อให้การเตือนภัยมีความแม่นยำ น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

(๑) นำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการพยากรณ์ คาดการณ์ ติดตามสถานการณ์การเกิดสาธารณภัย

(๒) จัดทำระเบียบปฏิบัติประจำ (Standard Operating Procedure : SOP) ในการแจ้งเตือนประชาชนเมื่อเกิดคาดว่าจะเกิดภัยขึ้นในชุมชน และเสริมสร้างขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการแจ้งเตือนภัย

(๓) จัดวางระบบสื่อสารหลัก อย่างน้อย ๒ ระบบ และระบบสื่อสารสำรอง

◆ ระบบสื่อสารหลักที่กำหนดไว้ คือ

◆ ระบบสื่อสารสำรองที่กำหนดไว้ คือ

(๔) เตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก รวมถึง ให้ประชาชนมีการรับรู้ และเข้าใจความเสี่ยงจากข้อมูลที่ได้รับ โดยจัดให้มีการฝึกอบรม เช่น อาสาสมัครแจ้งเตือนภัยในตำบล และหมู่บ้าน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเตือนภัยที่มีความแตกต่างกันของภัยแต่ละประเภท เป็นต้น

(๕) จัดให้มีการฝึกกระบวนการระบบเตือนภัยเพื่อเป็นการทดสอบแผนปฏิบัติการแผนเผชิญเหตุ ขั้นตอน เครื่องมือ อุปกรณ์ และความพร้อมของประชาชนทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๔.๕.๔) แนวทางปฏิบัติเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เช่น แผนที่เสี่ยงภัย แอปพลิเคชัน จัดทำ Web Service ในการนำเสนอข้อมูลและ Mobile Application เพื่อเป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูล และแจ้งเตือนภัยให้แก่ประชาชน และกลุ่มเปราะบางผ่านสมาร์ทโฟน (Smart Phone) หรือแท็บเล็ต (Tablet) หรือระบบอื่นที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

(๔.๖) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรสาธารณสุข

(๔.๖.๑) จัดทำแผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔.๖.๒) จัดให้มีสิ่งของสำรองจ่ายเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เต็นท์ ที่พักชั่วคราว ยารักษาโรค อุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เครื่องจักรกลสาธารณสุข อุปกรณ์เครื่องมือพิเศษสำหรับแต่ละประเภทภัย วัสดุสิ้นเปลือง รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(๔.๖.๓) จัดให้มีการระดมทรัพยากรอื่น ๆ เช่น คน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยี ข้อมูลสาธารณสุข รวมถึงผู้เชี่ยวชาญพิเศษ การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรเพื่อเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนร่วมกันของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร และมูลนิธิต่าง ๆ

(๔.๖.๔) บูรณาการระดมทรัพยากรจากหลายหน่วยงานให้มีความพร้อมรับมือกับสาธารณสุข ได้แก่ การประเมินความต้องการในการใช้ทรัพยากรในแต่ละประเภทภัย การประมาณทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ การตรวจสอบสถานะความพร้อมใช้ของทรัพยากร การบำรุงรักษา การฝึกทักษะความชำนาญในการใช้งานอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ การจัดทำฐานข้อมูลบัญชีทรัพยากร การวางระบบการจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งระบบการระดมสรรพกำลัง การวางแผนระบบโลจิสติกส์ และการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

(๔.๖.๕) จัดทำค่าของงบประมาณเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุและการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข

เป็นการมุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในฐานะหุ้นส่วนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ด้วยการกำหนดบทบาทของแต่ละภาคส่วนให้มีความชัดเจน เพื่อสร้างการรับรู้บทบาท ภารกิจ และความรู้สึกในความเป็นส่วนหนึ่งของการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ “ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา” ตามวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ซึ่งเป็นแนวทางในการนำเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขเข้าสู่กระแสหลักในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ (Mainstreaming Disaster Risk Reduction into Development) และเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือภูมิคุ้มกันให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศต่อไป

ทั้งนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ได้กำหนดนโยบายการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขเป็นนโยบายสำคัญของจังหวัด โดยขับเคลื่อนการบูรณาการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข ให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้ความสำคัญในการวางแผน และจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญของท้องถิ่น

(๑.๑) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในฐานะหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข ได้แก่ การร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระบุแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐร่วมกับเอกชน ในกระบวนการวางแผน และขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ

(๑.๒) สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณสำหรับการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู เช่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นต้น

(๑.๓) สร้างความเข้มแข็งในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

(๑.๔) จัดทำแผนรองรับการดำเนินการกิจการให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดสาธารณสุขภัยขึ้น เพื่อเป็นการเร่งให้การดำเนินงานหรือการให้บริการแก่ประชาชนกลับมาให้เหมือนภาวะปกติ

(๑.๕) ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชนโดยการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการขั้นพื้นฐาน รวมถึงการให้บริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนภายใต้กรอบความเสี่ยงและระยะเวลาที่กำหนด เช่น จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐในการนำนโยบายการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัยไปสู่การปฏิบัติ

(๒) แนวทางปฏิบัติในการร่วมเป็นหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัยของชุมชน

ชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย เนื่องจากชุมชนต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ของตนซึ่งมีความเสี่ยง หากชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย ก็สามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณสุขภัยหรือฟื้นตัวจากสาธารณสุขภัยที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยมีแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงสาธารณสุขภัยของชุมชน ดังนี้

(๑) การทำความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัย ให้สำรวจชุมชนเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและศักยภาพ รวมทั้งกลุ่มเปราะบางของชุมชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นแผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน

(๒) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณสุขภัย

(๓) มีแผนในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดสาธารณสุขภัยและแผนการฟื้นฟูชุมชนหลังจากเกิดสาธารณสุขภัย โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้แผนมีการบูรณาการและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง

(๔) มีแผนรับมือกับสาธารณสุขภัยในครอบครัว เช่น การสร้างบ้านเรือนให้มีความเข้มแข็งและอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในครอบครัวหากต้องอพยพออกจากที่พักอาศัยเดิม

(๕) จัดการฝึกอบรมสมาชิกชุมชนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบางเพื่อให้มีศักยภาพมากขึ้น

(๖) สร้าง ซ่อมแซม หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคในชุมชนให้ช่วยลดความรุนแรงจากสาธารณสุขภัย เช่น ชุมชนที่โดนน้ำท่วมบ่อยอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำหรือทำพื้นที่แก้มลิงเพื่อพักน้ำ เป็นต้น

(๗) เตรียมสิ่งของยังชีพที่จำเป็นก่อนที่จะเกิดสาธารณสุขภัย

บทที่ ๕
การปฏิบัติขณะเกิดภัย
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เป็นการปฏิบัติการเผชิญเหตุเพื่อบรรเทาความรุนแรงของสาธารณภัย รวมทั้งการรักษาขวัญ สร้างความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระเบียบของเจ้าหน้าที่ และประชาชน โดยให้ยึดถือว่าการรักษาชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องเร่งด่วนลำดับแรก ที่จะต้องเร่งเข้าระงับเหตุ และให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ การจัดการในภาวะฉุกเฉินต้องให้ความสำคัญ กับมาตรฐาน เอกภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยการจัดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติ ระบบการจัดการ ทรัพยากร และแบ่งมอบภารกิจความรับผิดชอบตามความเหมาะสม ทรัพย์สิน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม และสังคมให้ผลกระทบน้อยที่สุด ดังนั้น ในภาวะปกติจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมไว้เพื่อให้สามารถเผชิญกับเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้

๕.๑ แนวคิดการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๕.๑.๑ มาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ให้มีการจัดการในภาวะฉุกเฉินภายใต้รูปแบบ ระบบ และความเข้าใจที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การจัดการสาธารณภัยสามารถเชื่อมต่อพื้นที่และภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ได้ทันที โดยการนำระบบการบัญชาการเหตุการณ์มาบังคับใช้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่เข้าปฏิบัติการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๕.๑.๒ เอกภาพการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ให้มีการกำหนดลำดับการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับหน้าที่และภารกิจจากผู้ใด หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลักในการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น หน่วยงานใดทำหน้าที่สนับสนุน รวมทั้งมีการแบ่งความรับผิดชอบต่อสถานการณ์ด้วยการกำหนดแนวทางปฏิบัติ (วัตถุประสงค์) กลยุทธ์/ยุทธวิธีที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างรวดเร็ว ราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๓ ความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์กรการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ในระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉิน จำเป็นต้องมีโครงสร้างองค์กรปฏิบัติที่มีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถตอบโต้กับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกประเภทและทุกขนาด เนื่องจากต้องอาศัยการประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ พื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย ดังนั้น โครงสร้างขององค์กรปฏิบัติจึงต้องมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยอาจปรับเปลี่ยนทั้งจำนวนบุคลากร บทบาทหน้าที่ และกิจกรรม

๕.๒ เป้าประสงค์

๕.๒.๑ เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่าง มีมาตรฐาน ยืดหยุ่น

และเป็นเอกภาพ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๒.๒ เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที และทันต่อเหตุการณ์

๕.๒.๓ เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้น้อยที่สุด

๕.๓ กลยุทธ์การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีเอกภาพ

การสร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีเอกภาพ เป็นการวางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ระบบข้อมูล การสนับสนุน การตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นมาตรฐานเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑) แนวทางปฏิบัติในการแจ้งเตือนภัยของหน่วยงานภาครัฐในการจัดการสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งเตือนภัยของหน่วยงานภาครัฐในการจัดการสาธารณภัย โดยใช้แนวทางตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งกำหนดระดับของสถานการณ์สาธารณภัย สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการแจ้งเตือนภัย และเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ตามภารกิจ/หน้าที่ของหน่วยงานในการจัดการสาธารณภัย โดยกำหนดความหมายของสีตามสถานการณ์ของสาธารณภัยไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

- สีแดง** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัย หรือต้องอพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามข้อสั่งการ
- สีส้ม** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
- สีเหลือง** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ
- สีน้ำเงิน** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด
- สีเขียว** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดการเมื่อเกิดสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒.๑) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ดำเนินการดังนี้

(๒.๑.๑) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอ.... และผู้อำนวยการจังหวัด.... ทราบทันที

(๒.๑.๒) กรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๒.๑.๓) กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

(๒.๑.๔) ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ติดต่อกหรือใกล้เคียงนั้น

(๒.๑.๕) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

(๒.๑.๖) กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำต่อไปเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมีผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

(๒.๑.๗) ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒.๑.๘) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และผู้อำนวยการแต่ละระดับ

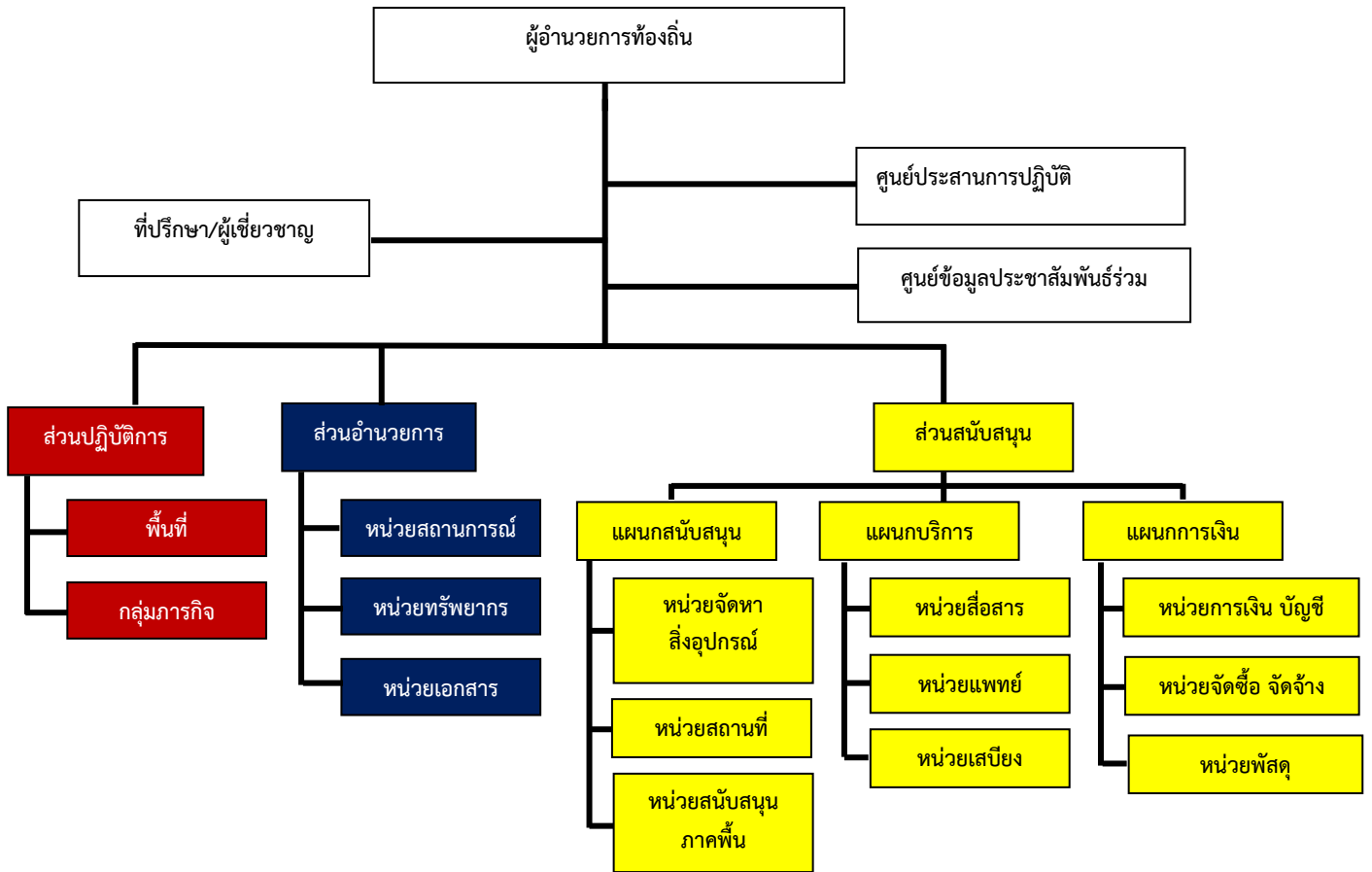
(๓) แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

(๓.๑) การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน องค์กรบริหารส่วนตำบลวาลีย์

ทำหน้าที่เป็นกลไกที่เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Centre : EOC) เพื่อให้การวิเคราะห์ ประเมิน ประสานงาน และปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเหตุการณ์ต่างๆ ในภาวะฉุกเฉินมีความเป็นเอกภาพ โดยมีองค์ประกอบและโครงสร้างภายในองค์กรที่จำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจระดับการจัดการสาธารณภัยของประเทศในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว มีความยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์กรบริหารส่วนตำบลวาลีย์ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ศปก.อปท.) ขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับ การสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์กรบริหารส่วนตำบลพบพระ เทศบาลตำบลพบพระ และ/หรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

(๓.๒) โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

แผนภาพที่ ๕-๑ : โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

หมายเหตุ : โครงสร้างดังกล่าวสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์โดยยึดหลักมาตรฐานเอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

(๓.๒) บทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีดังนี้

(๓.๒.๑) คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นเห็นสมควร

(๓.๒.๒) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

(๓.๒.๓) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ ฟื้นฟูสู่สภาวะปกติ ค้นหาและกู้ภัย กู้ชีพ รักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข รักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร ฉุกเฉินเพลิง โครงสร้างพื้นฐาน สารเคมี และวัตถุอันตราย กัมมันตรังสี สงก้าล้างบำรุง การขนส่ง อพยพ และบริหารจัดการผู้เสียชีวิต

(๓.๒.๔) ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการ

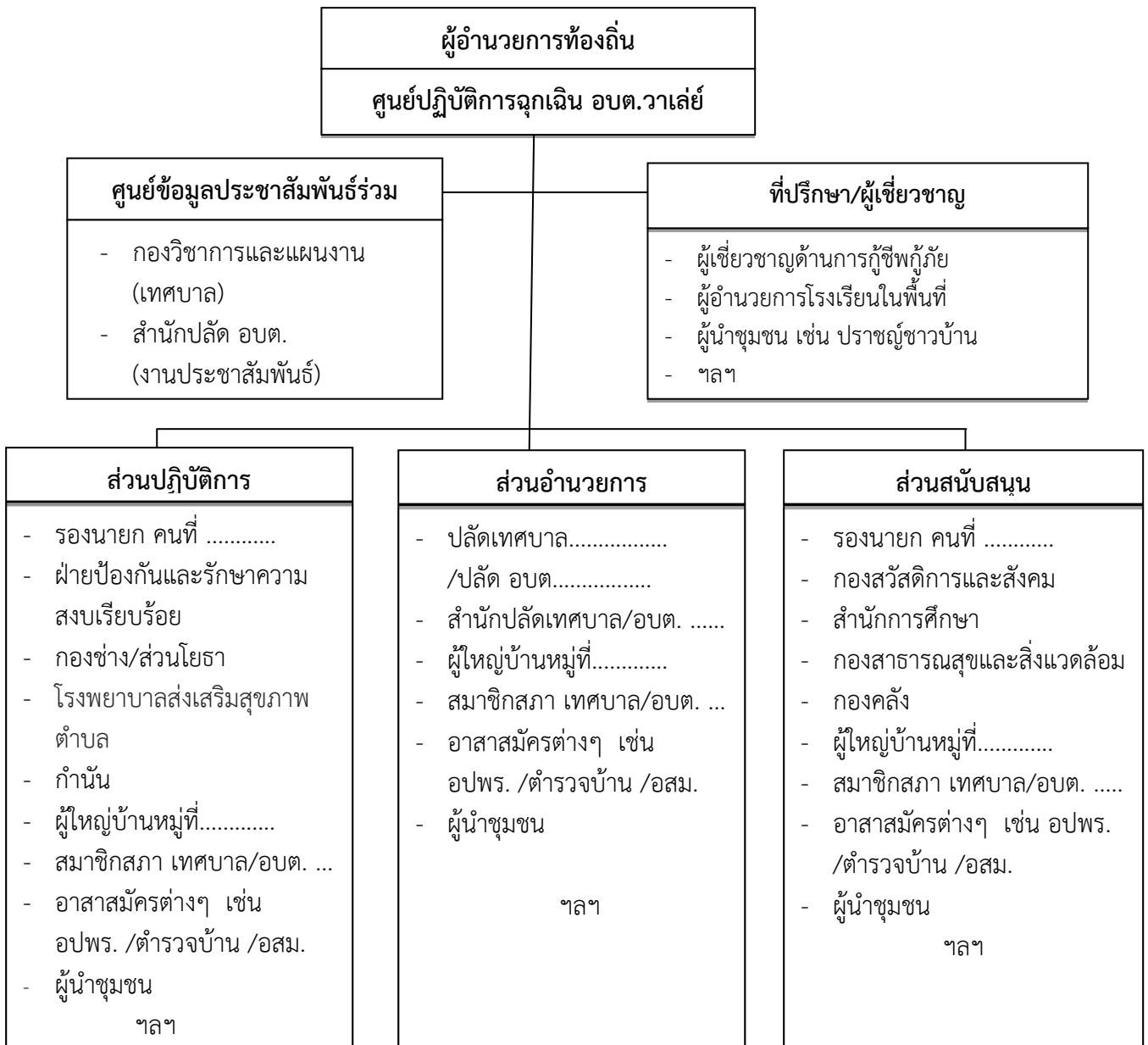
สนับสนุนทรัพยากร ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจาก ส่วนปฏิบัติการเป็นฐานดำเนินการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบล วาเล่ย์ ฯลฯ

(๓.๒.๕) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การ จัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสังคม พลังงาน บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว พื้นฟูพื้นที่ประสบภัย พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และงานชุมชน

(๕.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน และการบัญชี และการรับบริจาค ฯลฯ

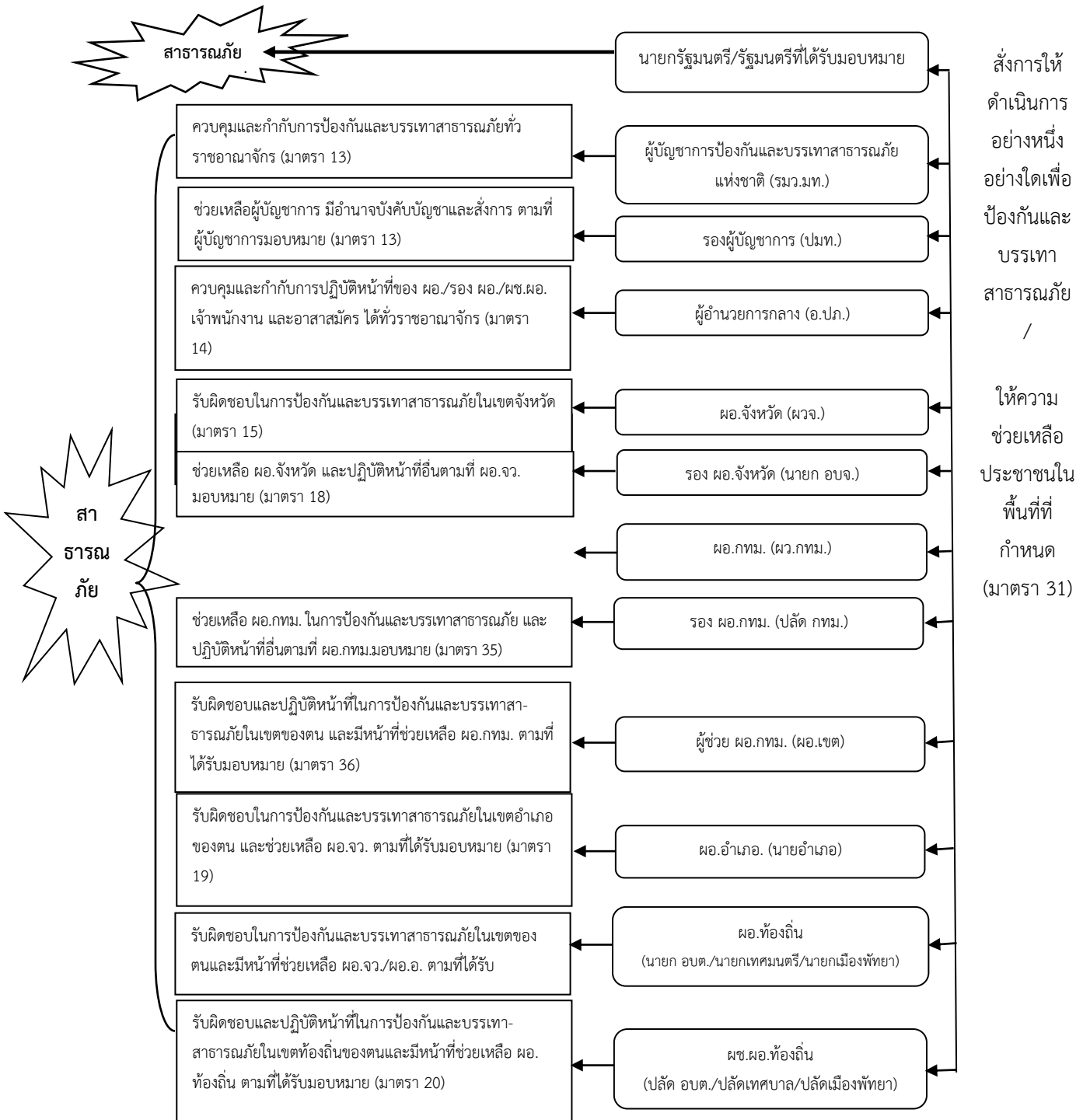
ทั้งนี้ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นรายละเอียดตาม แผนภาพที่ ๕-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

แผนภาพที่ ๕-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

หมายเหตุ : การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นปรับได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความรุนแรงของสาธารณภัย และตามที่มีอำนาจการท้องถิ่นเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสาธารณภัยในพื้นที่

(๓.๓) ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการและชัดเจนแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับจังหวัด อำเภอ และระดับท้องถิ่น (ตามแผนภาพที่ ๕-๓)

แผนภาพที่ 5-3 การกำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(๔) แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและการประกาศเขตให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

(๔.๑) การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

กรณีเกิดสาธารณภัยตามนิยามของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งปรากฏชัดเป็นที่ทราบโดยทั่วไปในเขตพื้นที่นั้น ให้มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยทันที หรือในกรณีเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ดังกล่าวตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และใช้เป็นหลักฐานยืนยันถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็สามารถออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(๔.๑.๑) เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ใดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด.... ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย

(๔.๑.๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นและส่งผลกระทบต่อสาธารณสุข และก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน ในพื้นที่ ให้ผู้อำนวยการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยสาธารณภัยตามดุลพินิจ โดยมีแนวทางการประกาศ ดังนี้

- (๑) ระบุประเภทสาธารณภัย
- (๒) สาเหตุการเกิดสาธารณภัย
- (๓) ช่วงเวลา ที่เกิดสาธารณภัย
- (๔) พื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย
- (๕) ผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ กำหนดให้มีการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ตามดุลพินิจ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการจังหวัด / ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด / ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ผู้ประสบภัยอาจขอให้มีหนังสือรับรองพื้นที่ประสบภัย ทั้งที่เป็นบุคคล และนิติบุคคลได้ โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดรูปแบบ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และหนังสือรับรองผู้ประสบภัยประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔.๒) การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนำเงินอุดหนุนราชการมาใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นกรณีเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด ซึ่งการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ถือปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้น เป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้

พื้นที่	ผู้มีอำนาจ
กรุงเทพมหานคร	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด	ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) หากไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.จ. ได้ทันท่วงที และผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด ก็ให้มีอำนาจพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปก่อนได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ช.ภ.จ.

การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินต้องกำหนดพื้นที่ และระยะเวลาของการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัตินั้นด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๕) แนวทางปฏิบัติในการตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัย

ให้ผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ประกอบการพิจารณา ระดับการจัดการสาธารณภัย ดังนี้

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
(๑) พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบ และความเสียหาย (๑.๑) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (๑.๒) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (๑.๓) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (๑.๔) พื้นที่ทางธรรมชาติ
(๒) ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (๒.๑) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (๒.๒) จำนวนผู้อพยพ (๒.๓) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
(๓) ความซับซ้อน	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (๓.๑) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (๓.๒) ความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือส่งผลกระทบต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และเส้นทางการให้ ความช่วยเหลือ (๓.๓) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
(๔) ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากร (๔.๑) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่าง ๆ (๔.๒) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ ที่ต้องใช้ ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (๔.๓) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
	และจากการสนับสนุนจากภาคีหลัก (๔.๔) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
(๕) การพิจารณาตัดสินใจของผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ (๕.๑) ขอบเขตการปกครอง (๕.๒) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณสุข

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพด้านทรัพยากร และวิจรณ์ญาณหรือดุลยพินิจของผู้ผู้อำนวยการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันเป็นเกณฑ์ในการนำเสนอเพื่อยกระดับการจัดการสาธารณสุข

(๖) แนวทางการปฏิบัติในการอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณสุขขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้นจะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพก่อนเกิดสาธารณสุข และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน โดยให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

(๖.๑) การอพยพเคลื่อนย้าย

(๖.๑.๑) การตัดสินใจอพยพ

(๑) ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ กำหนดให้นายกเทศมนตรี/นายก อบต. องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีปลัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ช่วย

(๒) ในเขตพื้นที่หมู่บ้าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เป็นผู้ช่วย ทุกขั้นตอนการปฏิบัติต้องประสานการปฏิบัติและรายงานสถานการณ์ไปยังนายกเทศมนตรี/นายก อบต. องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น เบอร์โทรศัพท์

.....

(๖.๑.๒) เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือน ให้แจ้งประชาชนต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋าที่มีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เทาที่จำเป็น รวมทั้งดูแลสุขภาพจิตใจในครอบครัวให้อยู่ในความสงบ ก่อนออกจากบ้านเรือนต้องปิดบ้านเรือนให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

(๖.๑.๓) หน่วยอพยพ ต้องศึกษาเส้นทางที่จะเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และตรวจสอบสภาพของยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในขั้นตอนการอพยพต่อผู้อพยพ

(๖.๑.๔) จัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ โดยแบ่งกลุ่มผู้อพยพที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (กลุ่มเปราะบาง) เช่น กลุ่มผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก สตรี ควรได้รับการพิจารณาให้อพยพไปก่อน เป็นต้น กรณีเด็ก บิดาและมารดาควรอพยพไปด้วยกันทั้งครอบครัว และควรอพยพเป็นกลุ่ม

(๖.๑.๕) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่พักพิงชั่วคราวแก่ผู้อพยพและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่พักพิงให้เหมาะสมเป็นสัดส่วนและมีระบบสุขาภิบาล โดยให้สำนักปลัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๖.๑.๖) การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และสนับสนุนกิจกรรมด้านสังคม สงเคราะห์ เพื่อการฟื้นฟูด้านสังคมและจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยให้ สำนักปลัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๖.๑.๗) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้ง จัดระเบียบการจราจรในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรองรับการอพยพ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัย ในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้าย เป็นไปอย่างมี ระบบ สามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ สำนักปลัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๖.๑.๘) ให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในการขนย้ายทรัพย์สินของใช้ในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย และพื้นที่ใกล้เคียงตามที่ได้รับร้องขอ โดยให้สำนักปลัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักหากไม่เพียงพอประสาน หน่วยงานทหารในพื้นที่

(๖.๑.๙) ให้มีการจัดทำทะเบียนเพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพและผู้ที่ยังติดค้างในพื้นที่ โดยให้สำนักปลัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๖.๑.๑๐) จัดให้มีการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่อพยพ โดยให้ รพ.สต. และโรงพยาบาลในเขตพื้นที่ ร่วมกันดำเนินการ

(๖.๑.๑๑) จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่รองรับการอพยพ โดยจัด กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสม

(๖.๑.๑๒) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดกำลังดูแล บ้านเรือนและทรัพย์สินของผู้อพยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ ให้ใช้กำลังสนับสนุนจาก อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชน แต่หากสถานการณ์ล่อแหลม เสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตห้ามเจ้าหน้าที่/อาสาสมัครออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยงโดยเด็ดขาดจนกว่า สถานการณ์จะบรรเทาความรุนแรงลง และสามารถเข้าไปตรวจในพื้นที่ได้ โดยไม่มีความเสี่ยง พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้อพยพทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

(๖.๑.๑๓) จัดหาพื้นที่รองรับสำหรับการอพยพสัตว์เลี้ยง โดยขอให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ร่วมกับสำนักปลัด ดำเนินการสำรวจ จัดทำบัญชี ประชาชนผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการ รวมทั้ง จัดเตรียม ยานพาหนะ เครื่องจักรกล สำหรับใช้ในการอพยพ หากไม่เพียงพอให้ประสานงานหน่วยงานที่มีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ

(๖.๒) การยกเลิกสถานการณ์

(๖.๒.๑) ให้ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลจากทุกแหล่งจนแน่ใจ และมีการยืนยันความชัดเจนว่าสถานการณ์คลี่คลายกลับ สู่ภาวะปกติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ เพื่อประกาศยุติสถานการณ์ สาธารณภัยในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความสับสน พร้อมทั้ง ให้มีการยืนยันความชัดเจนถึงการยกเลิกสถานการณ์ และแจ้งให้ผู้อพยพเตรียมพร้อมในการอพยพ กลับสู่พื้นที่อยู่อาศัยต่อไป

(๖.๒.๒) เมื่อได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ตามลำดับ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประกาศยุติสถานการณ์ว่าสาธารณภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้แจ้งข้อมูล ดังกล่าวให้ผู้อพยพทราบเพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

(๖.๒.๓) เมื่อยกเลิกหรือปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ให้ส่ง มอบภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของหน่วยงานนั้นต่อไป เพื่อความต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงาน

(๖.๓) การอพยพกลับ

เมื่อประชาชนได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณสุขภัยอย่างชัดเจนให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับการแจ้งจุดอพยพกลับโดยการจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังของการอพยพกลับอย่างเป็นระบบไปสู่พื้นที่ที่อยู่อาศัยเดิมพร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการอพยพกลับ

(๖.๔) การอพยพส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ แบ่งประเภทของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะอพยพมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบครัวส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้าโดยการดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ตามปกติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและเครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ

๑) แนวทางปฏิบัติในการสื่อสารและโทรคมนาคม

(๑) การเตรียมความพร้อมด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม

การเตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสาร องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มอบหมายให้ นายธีระพงษ์ เทาทา เป็นผู้กำกับดูแลและใช้งานความถี่วิทยุ ๑๖๒.๑๗๕ เพื่อใช้เป็นความถี่วิทยุกลางสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ โดยกำหนดให้ นายธีระพงษ์ เทาทา เป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้งานภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

(๒) การปฏิบัติงานด้านสื่อสารและโทรคมนาคมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

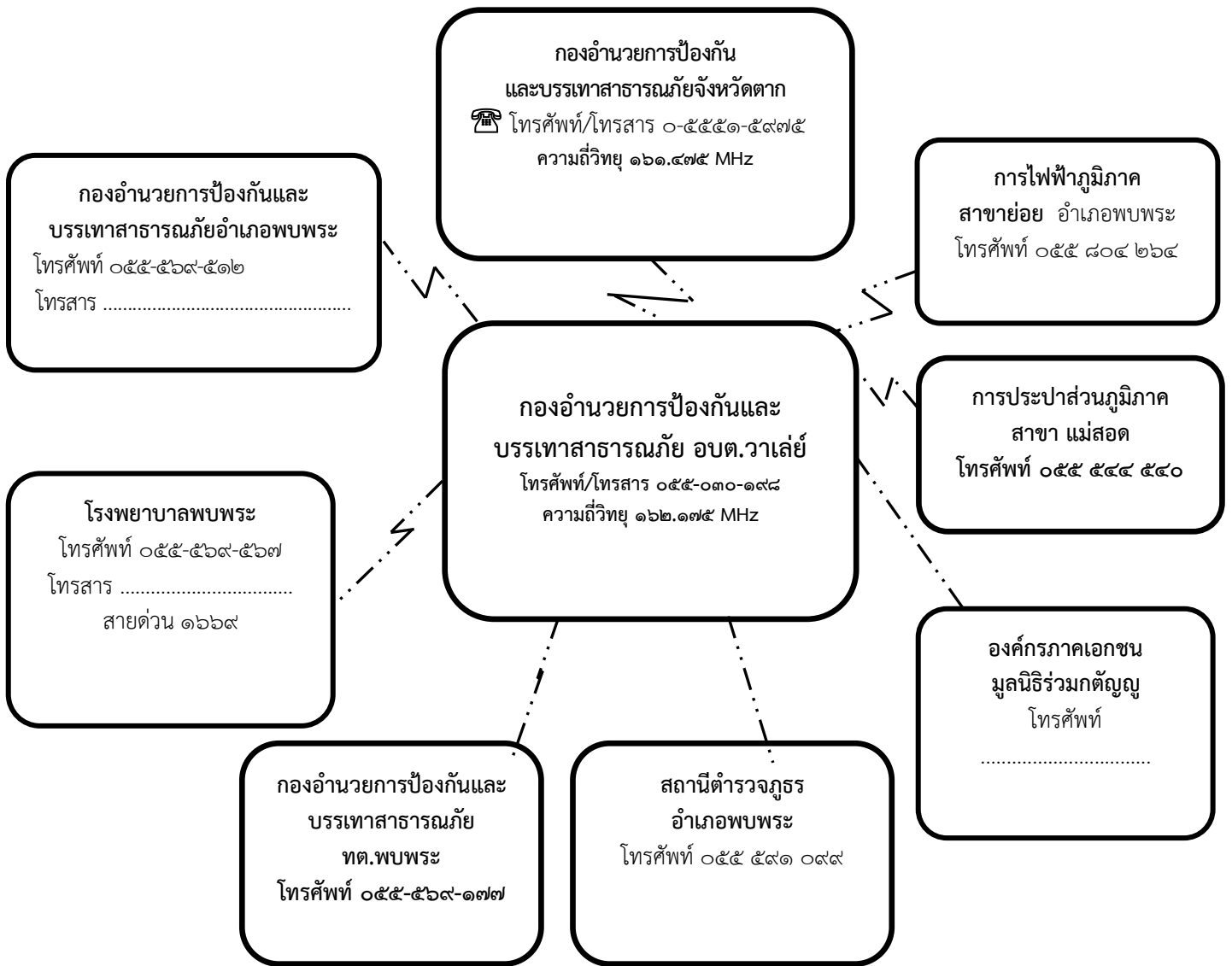
(๒.๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ตามปกติโดยเร็วอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒.๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก

◆ หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๕๐๓๐๐๑๙๘ โทรสาร ๐๕๕๐๓๐๑๙๘

◆ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ เทศบาลตำบลพพระ และ องค์การบริหารส่วนตำบลพพระ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	นามเรียกขาน	ความถี่วิทยุ	โทรศัพท์	โทรสาร	หมายเหตุ
๑	ทต.พพระ	ทิวสน	๑๖๒.๕๕๐	๐๕๕๕๖๙๑๗๗		
๒	อบต.พพระ	ร่มโพธิ์	๑๖๒.๕๒๕	๐๕๕๕๐๘๙๓๐		
๓						
๔						
๕						
๖						

แผนภาพที่ ๕-๔ : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

(๒) แนวทางปฏิบัติในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

ให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เป็นหน่วยงานหลัก ดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) เผยแพร่ข่าวสารที่คาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้ และเข้าใจสถานการณ์ (Situation Awareness) ในทุกระยะการจัดการภัย โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าว สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว เป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่น และลดความตื่นตระหนกที่เกิดจากการรับรู้ และความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง

(๒.๒) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Join Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉินและเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะควรต้องเข้ามาอยู่ร่วมกันในศูนย์ประสานข้อมูลร่วม

(๒.๓) ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด

(๒.๔) ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น

(๒.๕) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยนั้นต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด

(๒.๖) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว

(๓) แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)

ให้นำหลักการของระบบการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และเป็นระบบปฏิบัติการในการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุเพื่อให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชนใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เป็นระบบมาตรฐานในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน อปท.ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติโดยใช้หลักการบัญชาการเหตุการณ์ไว้ ดังนี้

(๓.๑) วัตถุประสงค์การบัญชาการเหตุการณ์

- (๑) ความปลอดภัยทั้งผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- (๒) ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ
- (๓) การจัดการสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ

(๓.๒) การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัย

(๓.๒.๑) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นในพื้นที่ที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ

(๓.๒.๒) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(๔) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง ๓ วันขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาในระยะ ๑-๓ วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนจัดการสืบเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

(๓.๒.๓) การควบคุมสถานการณ์และการเผชิญเหตุ

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ได้วางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การรับแจ้งเหตุและการรายงาน

ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์ สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้ชุมชน/หมู่บ้านสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย แล้วรายงานต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์

(๒) การประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๒.๑) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติ เลือกทางที่ดีที่สุดและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

(๒.๓) มีการคาดการณ์เพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น การขอรับการ

สนับสนุนเพิ่มเติม

(๒.๔) การจัดการข้อมูล ให้หัวหน้าทีมเป็นผู้นำในการสอบถามสำรวจข้อมูล สถานที่ สิ่งที่เป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย พร้อมทั้งบันทึกวัน เวลา ชื่อที่อยู่ผู้ให้ข้อมูล และรายงานข้อมูลให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ทราบ มีการบรรยายสรุปให้ลูกทีมทราบ กำหนดพื้นที่อันตราย พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งจัดระบบต่างๆ ได้แก่ แก๊ส ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย

(๒.๕) การสั่งการ ผู้สั่งการต้องเป็นคนเดียวที่สามารถชี้แจงการปฏิบัติได้ การสั่งการต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความมั่นใจและเด็ดขาด หัวหน้าหน่วยหรือผู้ควบคุมชุดปฏิบัติการต้องรายงานตัว ต่อผู้อยู่ในเหตุการณ์ และต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งก่อนการปฏิบัติและภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

(๒.๖) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ผลการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและนำข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์

(๓) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ กำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการ สาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในแบบโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑) โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ หากสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ ลูกถามขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้อำนวยการจังหวัดตัดสินใจระดับการจัดการ สาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ เป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ ๒) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลวาเลย์ จะรับข้อสั่งการจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไปปฏิบัติ โดยได้กำหนดรูปแบบขององค์กรปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตามตารางที่ ๕-๑

ตารางที่ ๕-๑ : รูปแบบองค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่

ระดับการจัดการ สาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบ การจัดการสาธารณภัย ในภาวะปกติ	องค์กรรับผิดชอบ ในภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (อำเภอ/เทศบาล)	กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์กร	- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น โดย กอปก.อปท. จัดตั้ง	ผู้อำนวยการ ท้องถิ่น

เข้าควบคุมสถานการณ์)	ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ - กอปภ.ทน.แห่ง - กอปภ.ทม.แห่ง - กอปภ.ทต. แห่ง กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ อำเภอ (ศบก.อ.) โดย กอปภ.อ. จัดตั้ง	ผู้อำนวยการ อำเภอ
----------------------	--	---	----------------------

(๔) การค้นหาและช่วยชีวิต

- กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย

- สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยส่งใช้หน่วย กู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย
- กรณีมีสถานการณ์รุนแรง ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการกู้ภัย

ตารางที่ ๕-๒ : การปฏิบัติขณะเกิดภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
๑	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น	ส่วนอำนาจการ	
๒	รับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบเพื่อจะได้เสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด พิจารณาประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไปจนกว่าสถานการณ์สิ้นสุด	ส่วนอำนาจการ	
๓	ออกสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผนรับมือกับสถานการณ์ภัย	ส่วนอำนาจการ	
๔	ประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่องความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่จะได้รับผลกระทบ ความเปราะบาง และความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก ภัยที่ตามมา รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้และการแจ้งเตือนภัย	ส่วนอำนาจการ	
๕	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	ส่วนอำนาจการ	
๖	แจ้งเตือนประชาชน (๑) ตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้องของการเกิดสาธารณภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแหล่ง ก่อนแจ้งเตือนผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด	ส่วนอำนาจการ	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	<p>(๒) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไปยังชุมชนพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียงโดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น</p> <p>(๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยต้องชัดเจน ทันทเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย บ่งบอกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการปฏิบัติของประชาชน รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ โดยต้องแจ้งเตือนจนกว่าสถานการณ์ภัย จะสิ้นสุด</p> <p>(๔) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว เป็นต้น</p>		
๗	<p>อพยพผู้ประสบภัย</p> <p>กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น จะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ</p>	ส่วนปฏิบัติการ	
๘	<p>กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area)</p> <p>เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มาและพร้อมใช้ เพื่อรอการสั่งใช้ทรัพยากร</p>	ส่วนอำนวยการ	
๙	<p>ระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย</p> <p>(๑) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร มาয়งจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ ให้พร้อมใช้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อรอการสั่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๒) ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียม เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน เพื่อจัดการสาธารณภัย</p>	ส่วนสนับสนุน	
๑๐	<p>กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ</p> <p>ออกเป็น.....โซน ประกอบด้วย</p> <p>โซนที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่.....รับผิดชอบพื้นที่</p> <p>โซนที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่.....รับผิดชอบพื้นที่</p> <p>โซนที่ ๓ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่.....รับผิดชอบพื้นที่</p> <p>โซนที่ ๔ ประกอบด้วย หมู่.....(ระบุชื่อเลขหมู่)..... มีผู้ใหญ่บ้านหมู่.....รับผิดชอบพื้นที่</p> <p>หมายเหตุ : สามารถปรับโซนพื้นที่ได้ตามสถานการณ์และขนาดของพื้นที่</p>	ส่วนอำนวยการ	
๑๑	<p>จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าปฏิบัติการจัดการสาธารณภัย</p> <p>สั่งให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว</p>	ส่วนปฏิบัติการ	
	ให้เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงาน	ส่วนปฏิบัติการ	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	<p>เข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ก่อนเริ่มมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการเข้าสนับสนุนจัดการสาธารณภัย</p>		
๑๒	<p>การเผชิญเหตุ</p> <p>(๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตเป็นลำดับแรก ต่อด้วยการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ประสบภัยโดยเด็ดขาด</p> <p>(๑.๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว ดังนี้</p> <p>(๑.๒.๑) สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๒) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักรที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๓) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงตามความจำเป็นของสถานการณ์ภัย</p> <p>(๑.๒.๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤต ไม่สามารถเข้าพื้นที่โดยทางรถยนต์หรือทางเรือได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์จากหน่วยงานทหารหรือตำรวจในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน</p> <p>(๑.๒.๕) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัยที่บ้านเรือนเสียหายอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรก และจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราวพร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพ</p> <p>(๑.๒.๖) ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลใกล้เคียง เข้าช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย</p> <p>(๑.๒.๗) กรณีโครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา แล้วแต่กรณีให้สามารถใช้งานได้หรือจัดทำระบบสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้</p> <p>(๑.๒.๘) จัดเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจนจัดหาอาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องยุงชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง</p> <p>(๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน การสืบหาญาติ การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๒.๑) สสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างเกิดภัยและจัดทำบัญชีการช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๒.๒) จัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาล และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นมายังพื้นที่ประสบภัยและเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ</p>	ส่วนปฏิบัติการ	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	<p>(๒.๓) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น มายังศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๔) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ได้รับความสะดวกปลอดภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือน หรือวางแผนปิดกั้นช่องทางจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครอำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย</p> <p>(๒.๕) รักษาความสงบเรียบร้อยและจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย และศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๖) ตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อรวบรวมและเป็นแหล่งข้อมูลในการติดต่อประสานงานให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตได้</p> <p>(๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่องจากปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมงแรก การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>(๓.๑) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพในระยะแรก (วัดและตู้แช่ศพ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจชันสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน และเตรียมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล</p> <p>(๓.๒) การจัดหน่วยบริการประกันสังคมเคลื่อนที่และให้บริการทางการแพทย์</p> <p>(๓.๓) การประเมินสถานการณ์ภัยอย่างใกล้ชิด ตลอดจนประสานการช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ประสานรับข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้น</p> <p>(๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง (๓ วัน) ขึ้นไป ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) เป็นลำดับแรกก่อนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) และการปฏิบัติการค้นหา ระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) ตามลำดับ โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง</p>		
๑๓	ปกป้องสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ามี) เป็นต้น และปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	ส่วนปฏิบัติการ	
๑๔	การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ)	ส่วนสนับสนุน	
๑๕	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	ส่วนสนับสนุน	
๑๖	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในช่วงขณะเกิดภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สำรวจและจัดทำข้อมูลความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และรายงานให้อำเภอเพื่อประกอบการร้องขอการสนับสนุน และนำไปกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการ	ส่วนอำนวยการ	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (ระบุเบอร์โทรศัพท์)
	กำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น		
๑๗	จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกัน ณ ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	ศูนย์ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ร่วม	
๑๘	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการเคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	ส่วนปฏิบัติการ	
๑๙	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	ส่วนอำนวยการ	
๒๐	อพยพกลับ กรณีสถานการณ์สาธารณภัยยุติ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือกลุ่มผู้นำอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมในการอพยพกลับไปสู่ที่อยู่อาศัยต่อไป โดยจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังการอพยพกลับ พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ	ส่วนปฏิบัติการ	
๒๑	หากสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรง และหรืออาจจะเกิดสาธารณภัยซ้ำซ้อน เกินขีดความสามารถของ อปท. ให้ร้องขอขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงหรืออำเภอ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทต.พบพระ อบต.พบพระ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ส่วนอำนวยการ	

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

(๑) แนวทางปฏิบัติในการขอใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในพื้นที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องถิ่นนั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และหลักเกณฑ์วิธีการที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์

บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด ทั้งนี้ ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมอันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยได้กำหนดวงเงินทรงพระราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสำหรับให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไว้ในระเบียบนี้ และให้การขอใช้วงเงินทรงพระราชการดำเนินการตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบให้ถูกต้อง

(๒) แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ

(Damage and Need Assessment : DANA)

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ประเมินสถานการณ์ความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในพื้นที่ประสบภัยตามหลักการด้านมนุษยธรรมในเบื้องต้น (Early Recovery) เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในช่วงของการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ขณะที่สถานการณ์สาธารณภัยกำลังดำเนินอยู่ โดยมีการประเมินความเสียหายทางกายภาพและการประเมินความต้องการรับความช่วยเหลือของผู้ที่ได้รับผลกระทบ (Damage and Need Assessment) หรือ DANA เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุม รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้รับความช่วยเหลือในระยะเวลายาว ๆ เพื่อให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตในสถานการณ์ สาธารณภัยดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย และวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พิศพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น การประเมินนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อยู่รอดปลอดภัย โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) การประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (initial assessment) ให้ดำเนินการภายใน ๓ ชั่วโมงแรก โดยรวบรวมข้อมูลมาประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (ข้อมูลก่อนเกิดภัย ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ รายงานจากสื่อต่าง ๆ เอกสารสรุปข้อมูลสำคัญ) เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ประสบภัย ข้อมูลด้านการเกษตร เป็นต้น

(๒.๒) การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) ให้ดำเนินการทันทีภายหลังจากเกิดสาธารณภัยต่อเนื่องไป ๗๒ ชั่วโมง โดยเป็นการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นต่างๆ ด้านทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากเกิดภัย ลำดับความสำคัญก่อนและหลังในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้การดำเนินความช่วยเหลือมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน โดยให้ความสำคัญกับการช่วยชีวิตเป็นความเร่งด่วนในลำดับแรก

(๒.๓) การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) ให้ดำเนินการเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลงหรืออย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการฟื้นฟูระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้อีกด้วย โดยต้องประเมินมูลค่าความเสียหายในมิติต่าง ๆ ทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้านการเงิน และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น ทั้งนี้ จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในแต่ละด้าน

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา กลุ่มเปราะบาง

เมื่อประเมินความเสียหายและทราบความต้องการความช่วยเหลือแล้ว ให้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเองและจัดทำรายงานสรุปเสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเสมอภาคและทั่วถึงรวมถึงการขอรับ

ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่פקพิง อุปกรณ์ยงชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) ตามภาคผนวก ด (ตัวอย่าง) แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑ (Initial Disaster Assessment Form)

(๓) แนวทางปฏิบัติในการรับบริจาค

หากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ให้ดำเนินการ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เฒ่าดริอน พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณีทีบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย โดยทีบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

(๔) แนวทางปฏิบัติในการรายงานข้อมูล

เป็นการรายงานข้อมูลข่าวสารกรณีเกิดสาธารณภัย ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงาน พร้อมทั้งรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่น ๆ ทีจำเป็น โดยให้คำนึงถึงความถูกต้อง ความชัดเจน และรวดเร็ว ตามแนวทางปฏิบัติดังนี้

(๔.๑) ให้ผู้นำชุมชนสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น แล้วรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ และรวบรวมความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น

(๔.๒) ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ รายงานสถานการณ์สาธารณภัย ต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับขั้นทีเหนือขึ้นไป

(๔.๓) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับขั้นทีเหนือขึ้นไป

(๕) แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นสถานที่ซึ่งได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้ประสบภัยทีจำเป็นต้องย้ายออกจากที่อยู่อาศัยเดิมเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยจนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ ผู้บัญชาการเหตุการณ์ จะสั่งการให้ดำเนินการเปิดศูนย์พักพิงขึ้น โดยผู้ประสบภัยจะอาศัยอยู่ชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์ภัยจะยุติ หรือที่อยู่อาศัยเดิมจะได้รับการฟื้นฟู/มีการซ่อมสร้างให้สามารถอพยพกลับไปอาศัยได้

ทั้งนี้ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เป็นไปตามมาตรฐานของแผนการบริหารจัดการศูนย์พักพิง โดยจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานให้แก่ผู้ประสบภัยได้อย่างพอเพียง

ทั้งการบริการด้านโภชนาการอาหาร และน้ำดื่ม ความปลอดภัย คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค รวมถึงสุขภาพจิต และสุขอนามัย โดยจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การเปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๑) จัดให้มีการทำทะเบียนผู้อพยพอย่างละเอียดโดยคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้ทราบความต้องการพื้นฐาน และความต้องการพิเศษของผู้อพยพ ทั้งข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทราบ

(๒) จัดให้มีอาหาร น้ำดื่ม และความต้องการพิเศษอย่างพอเพียง เช่น นมเด็กทารก

(๓) จัดให้มีการกำหนดพื้นที่อาศัยภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อพยพ ซึ่งหมายความรวมถึงข้อจำกัดทางการแพทย์ ประเด็นทางเพศสภาพ และมติหญิงชายด้วย

(๔) ให้ศูนย์พักพิงชั่วคราวจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อพยพ ให้เพียงพอ และทั่วถึง

(๕) จัดให้มีระบบการแพทย์และสาธารณสุขสนับสนุนภายในศูนย์พักพิงเพื่อดูแลทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้อพยพ

๕.๒ การบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๑) คัดเลือกสถานที่ตั้งศูนย์พักพิง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำอีก ต้องมีการคมนาคมสะดวก มีความพร้อมของสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น เป็นพื้นที่ที่อยู่เหนือระดับน้ำท่วม และต้องมีพื้นที่เป็นคลังสินค้าของบริจาค พื้นที่สำหรับคลินิก และสำนักงาน

(๒) การบริหารจัดการข้อมูลในศูนย์พักพิงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุดของการบริหารจัดการศูนย์พักพิง โดยข้อมูลที่จำเป็นต้องเก็บบันทึก ประกอบด้วย ข้อมูลประชากรผู้อพยพ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อพยพ ข้อมูลด้านธุรการ

(๓) การจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราวและการอำนวยความสะดวก

(๓.๑) ประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพ ในการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนประชาชนที่จะอพยพเข้ามา หากเนื้อที่ไม่เพียงพอจะต้องจัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับ โดยศึกษาจากฐานข้อมูลประชากรในชุมชนหรือหมู่บ้านเป้าหมาย

(๓.๒) จัดเตรียมสถานที่ให้มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้แก่ ผู้อพยพตามมาตรฐานขั้นต่ำ

(๓.๓) จัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนของแต่ละครอบครัวหรือของแต่ละชุมชนให้เป็นระเบียบ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การสื่อสาร การสงเคราะห์ และการเก็บข้อมูล

(๓.๔) จัดระเบียบเวรยามโดยอาจประสานงานขอกำลังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่หรือใช้กำลังจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชนผู้อพยพ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้อพยพ

(๔) การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ

ศูนย์พักพิงชั่วคราวควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดกำลังสายตรวจไปดูแลบ้านเรือนของผู้อพยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอศูนย์พักพิงชั่วคราวอาจขอรับกำลังสนับสนุนจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชนผู้อพยพ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือข้อมูลสถานการณ์ภัยพิบัติที่เป็นปัจจุบัน ภายหลังจากเสร็จภารกิจควรนำข้อมูลกลับมารายงานหัวหน้าศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อแจ้งข้อมูล/ข่าวสารแก่ผู้อพยพโดยเร็ว จะทำให้ผู้อพยพหมดความกังวลในความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

(๕) การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ป่วย

ดูแลด้านความสะดวกสบายให้ถูกสุขลักษณะ จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น น้ำบริโภค น้ำอุปโภค กระแสไฟฟ้า ให้เพียงพอต่อความต้องการ จัดสัดส่วนพื้นที่รักษาพยาบาล พื้นที่ซักล้าง พื้นที่ตากผ้า พื้นที่ออกกำลังกาย พื้นที่สนทนาการ พื้นที่ประกอบศาสนกิจให้สอดคล้องกับจำนวนผู้ป่วย และการจัดระบบรับของบริจาค โดยจัดให้มีสถานีรับบริจาค สสำรวจความต้องการรับของบริจาค ตามลำดับความสำคัญสำหรับแต่ละครอบครัว หรือแต่ละกลุ่ม เมื่อมีของบริจาคมมาถึงให้พยายามกระจายแก่ผู้ป่วยตามความต้องการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๖) การแจ้งความเคลื่อนไหวของสถานการณ์

ศูนย์พักพิงชั่วคราวควรติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง จากทางสื่อทุกทางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาแจ้งแก่ผู้ป่วยทุกกระยะ เพื่อให้ผู้ป่วยผ่อนคลายความวิตกกังวล และเมื่อมีข่าวสารยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้บังคับบัญชาถึงการยกเลิกสถานการณ์ให้รับแจ้งผู้ป่วยเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

กำหนดให้กองสวัสดิการและสังคมหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีเทศบาล) หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว และประสานงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และจังหวัด เพื่อประสานการปฏิบัติในการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

๕.๓ การปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

เมื่อสถานการณ์ภัยยุติ และผู้ป่วยสามารถอพยพกลับไปยังที่อยู่อาศัยเดิมหรือที่อยู่อาศัยใหม่ให้ดำเนินการ

(๑) จัดให้มีการแจ้งการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ผู้อพยพทราบล่วงหน้า พร้อมจัดทำทะเบียนผู้ป่วยพกลับอย่างเป็นระบบ

(๒) ประสานการเตรียมความพร้อมอพยพกลับตามแผนการส่งกลับ

(๓) ให้มีแจ้งประกาศปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ที่รับผิดชอบทราบ

ทั้งนี้ ในทุกระยะการดำเนินการให้รายงานข้อมูลให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบเป็นระยะ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเหตุการณ์ จนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

ให้ อปท..... เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก ในการจัดทำคู่มือการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในการให้คำแนะนำในการจัดทำคู่มือการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เป็นไปตามมาตรฐาน

บทที่ ๖

การปฏิบัติหลังเกิดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

หลังจากภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยได้บรรเทาหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว จะเข้าสู่การจัดการสาธารณภัยในระยะฟื้นฟู โดยใช้กระบวนการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) และซ่อมสร้าง (Reconstruction) ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมตามความเหมาะสม โดยแบ่งระยะเวลาในการดำเนินการออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

๑) ระยะสั้น เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหาและการบรรเทาหรือการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินได้ผ่านพ้นไปแล้ว เป็นการให้ความช่วยเหลือเพื่อยกระดับวิถีชีวิต และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัยซ้ำซ้อนอีก การประเมินความเสียหายขั้นพื้นฐาน การจัดที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ

๒) ระยะกลาง เป็นการดำเนินการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัยให้อยู่ในพื้นที่ปลอดภัย ฟื้นฟูหรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพจิตใจ ร่างกาย และสังคมของผู้ประสบภัย

๓) ระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง เช่น การซ่อมสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาในการดำเนินการยาวนาน นับจากเกิดสาธารณภัยไปจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ และดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

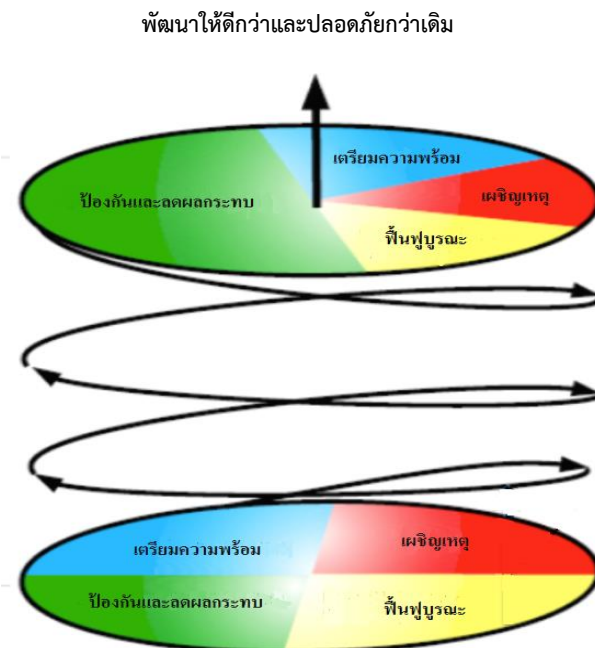
๖.๑ แนวคิดในการฟื้นฟู

๖.๑.๑ แนวคิดการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นมาตรฐานได้นำแนวคิด “การพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)” มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ มุ่งให้ความสำคัญกับการลดความเสี่ยงเดิมที่มีอยู่และป้องกันความเสี่ยงใหม่ไม่ให้เกิดขึ้น เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนหรือสังคมที่มีความพร้อมรับและฟื้นกลับเร็วต่อสาธารณภัยอย่างยั่งยืน (Resilience) ประกอบด้วย แนวทางมาตรการต่าง ๆ ทางด้านการฟื้นฟู ได้แก่ ๑) การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว ๒) ผู้ประสบภัยมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ ๓) การพิจารณาประเด็นความเสี่ยงจากสาธารณภัยในการดำเนินการฟื้นคืนสภาพ และการสร้างใหม่เสมอ โดยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงเดิมที่มีอยู่และป้องกันความเสี่ยงใหม่ไม่ให้เกิดขึ้น ๔) การดำเนินการซ่อมสร้างให้เร็วขึ้นเท่าที่สามารถทำได้เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดตามมา โดยเฉพาะทางด้านการดำรงชีวิต (Building Back Faster) ๕) การสร้างใหม่ให้มีความมั่นคงแข็งแรงกว่าเดิม (Building Back Stronger) เพื่อให้สามารถทนต่อสาธารณภัยในอนาคตได้ยาวนานขึ้น ๖) การให้ความสำคัญกับการซ่อมสร้างแก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยมากที่สุด (Building Back Inclusively) และ ๗) การปรับวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคยให้เป็นสิ่งปกติใหม่ (New Normal) ในการรับมือสาธารณภัยรูปแบบใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ หากรัฐสามารถดำเนินการฟื้นฟูได้ตามแนวทางดังกล่าวแล้ว จะส่งผลต่อการใช้งบประมาณในการลงทุนด้านการฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม การฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยเฉพาะในกระบวนการฟื้นฟูสภาพ และการซ่อมสร้างเป็นการดำเนินการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการยาวนาน และมักจะถูกกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นมาตรการทางด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่รัฐจะต้อง

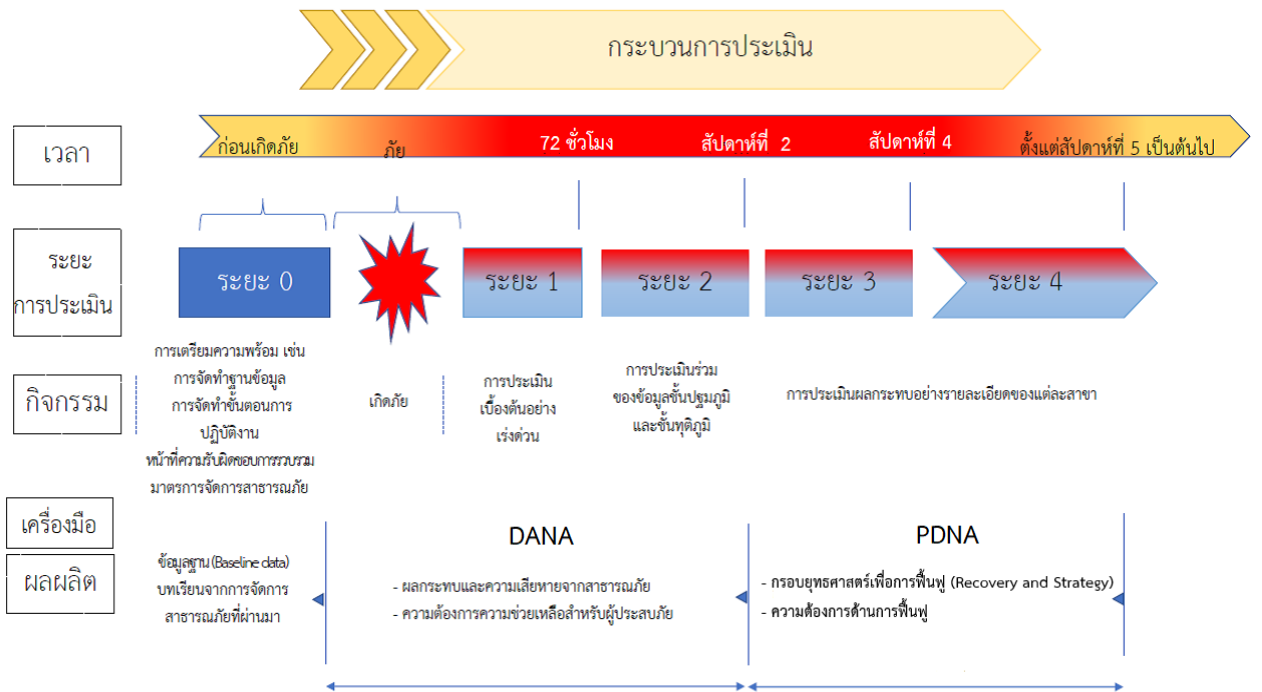
ให้ความสำคัญในการดำเนินการเป็นลำดับต้น ๆ เพื่อสร้างความพร้อมรับและฟื้นกลับเร็วให้แก่ประเทศ
 ดังแผนภาพที่ ๖-๑

แผนภาพที่ 6-1 วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

๖.๑.๒ เครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

การประเมินเป็นกิจกรรมสำคัญที่กำหนดไว้ในการปฏิบัติงานด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประสบภัยที่สามารถนำมาวิเคราะห์ ประมวลผลและนำไปประกอบในการดำเนินมาตรการความช่วยเหลือต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยกระบวนการประเมินตามหลักสากล แบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ๑) ก่อนเกิดภัย หรือระยะ ๐ ในช่วงนี้จะเป็น การเตรียมพร้อมการประเมินและการวางแผนในการรวบรวมข้อมูลก่อนเกิดภัย ๒) หลังเกิดภัย ประกอบด้วย ระยะที่ ๑ - ระยะที่ ๔ โดยใน ระยะที่ ๑ เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (Initial Assessment) ภายใน ๓ วันแรก โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นส่วนใหญ่ ระยะที่ ๒ เป็นการประเมินอย่างรวดเร็ว (Rapid Assessment) ต่อจากระยะที่ ๑ เร็วไปประมาณ ๒ สัปดาห์ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบและดำเนินการให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างเร่งด่วน ซึ่งในระยะที่ ๑ - ระยะที่ ๒ นี้ จะใช้แนวทางการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) เป็นเครื่องมือในการประเมิน ทั้งนี้จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเพิ่มเติมโดยการสำรวจภาคสนาม หลังจากนั้น ในระยะที่ ๓ - ระยะที่ ๔ เป็นการประเมินแบบเชิงลึก (In-depth Assessment) ต่อเนื่องมาจากระยะที่ ๒ ในรายละเอียดของแต่ละสาขาหรือภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำข้อมูลการประเมินที่ได้ไปสู่กระบวนการวางแผนฟื้นฟูต่อไป โดยจะใช้แนวทางการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post-Disaster Need Assessment : PDNA) เป็นเครื่องมือในการประเมินดังแสดงในแผนภาพที่ ๖-๒

ดัดแปลงจาก : UNDAC Field Handbook. (๒๐๑๓). ๖th Edition.
 แผนภาพที่ ๖-๒ กระบวนการประเมินเพื่อการปฏิบัติงานด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

๖.๒ เป้าประสงค์

๖.๒.๑ เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทัวถึง ต่อเนื่อง เป็นธรรม สอดรับกับความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ

๖.๒.๒ เพื่อให้พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติหรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

๖.๓ กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post - Disaster Needs Assessment : PDNA)

การประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post-Disaster Needs Assessment : PDNA) เป็นเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูลในรายละเอียดของแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ ประมวลผล และวางแผนในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูอย่างยั่งยืนตามความจำเป็น โดยใช้ข้อมูลความเสียหาย ความสูญเสีย ผลกระทบ และความต้องการในการฟื้นฟู

(๑) แนวทางปฏิบัติในการจัดทำมาตรฐานแบบประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (PDNA) เพื่อใช้เป็นกรอบการประเมินความต้องการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้นภายในพื้นที่ประสบภัยจนถึงระดับครัวเรือน โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินและวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูล การสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๑.๒) องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉินการช่วยเหลือจากภายนอก

(๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอหรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๑.๓) สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัยควรสำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ ฯลฯ) โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

(๑.๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ จัดตั้งคณะทำงานประสานกับชุมชน/หมู่บ้าน ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ และความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

(๑.๕) ดำเนินการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืองบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑.๖) รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและแนวทางการฟื้นฟูไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย (คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.))

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการ เพื่อประกอบการพิจารณา

(ทั้งนี้ ในการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัยใช้แบบประเมินตามภาคผนวก ด และ ภาคผนวก ต)

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งระบบและกลไกในการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (PDNA) ให้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ จัดให้มีทีมประเมิน PDNA ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ (SOP) และคู่มือเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัยแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู

(๑) แนวทางปฏิบัติในการฟื้นฟูด้านต่างๆ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ จัดทำแผนฟื้นฟูทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยดำเนินการตามหลักการ ดังนี้

(๑.๑) การฟื้นฟูระยะสั้น

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหา การบรรเทา และการช่วยเหลือได้ยุติลง เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ประสบภัย ธุรกิจ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในระยะเร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัย ซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณสุข โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑.๑) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น

เป็นการฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น การตรวจรักษา ป้องกันควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูด้านสภาพจิตใจและจิตสังคมของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลวาเล่ย์ เป็นหน่วยงานหลัก โดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- แจงให้ชุมชน/หมู่บ้าน สืบสวนตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริงตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา

- ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ท้วถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ให้ชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งจัดการที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพแก่ผู้ประสบภัย ในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ โดยการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และโดยการจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว

- เลี้ยงดูผู้ประสพภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสพภัย

(๑.๑.๒) การป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคระบาด ทั้งคนและสัตว์

(๑.๑.๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้คืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

(๑.๑.๔) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทราบสถานการณ์เป็นระยะๆ

(๑.๑.๒) การฟื้นฟูพื้นที่ประสพภัย

เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งาน หากการบูรณะโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างหรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม อาจต้องใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่ประสพภัยในระยะเริ่มต้นให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่ประสพภัย และขนย้ายขยะมูลฝอย

(๒) ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสพภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาสีเขียวและมลภาวะเป็นพิษ

(๓) กรณีที่เกินขีดความสามารถของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการที่ได้รับความเสียหาย ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม

- ดำเนินการโดยแขวงทางหลวงตาก และแขวงทางหลวงชนบทตาก

- ระบบไฟฟ้า ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตาก และการไฟฟ้า

ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- ระบบประปา

ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดตาก

(๔) ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และอาคารบ้านเรือนของผู้ประสพภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป

(๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับมาใช้งานได้ดังเดิม

(๖) พื้นที่ประสพภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบความแข็งแรงของอาคารเบื้องต้น การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์ ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด..... สำนักชลประทานที่..... โครงการชลประทานจังหวัด..... องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) การฟื้นฟูระยะกลาง/ระยะยาว

(๓.๑) การฟื้นฟูระยะกลางเป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสพภัย ฟื้นฟู หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้ประสพภัย โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

- การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

- การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

ให้กองคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เป็นหน่วยหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ให้สามารถร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้า สมาอุตสาหกรรม สมาคม ท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและการพาณิชย์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

(๓.๒) สำหรับการฟื้นฟูระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะ กลาง ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติ หรือให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยหน่วยงาน..... (ชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ทำการสำรวจและจัดทำแผนโครงการ เพื่อ วางแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่เกิดภัย ให้สามารถรองรับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัย กว่าเดิม โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เป็นหน่วยหลักในการวางแผนและ ดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับ ชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทา ภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและติดตามการแก้ไขความ ชัดแย้งและการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการวางแผน และการ กำหนดการประสาน ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

- ให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะ รองรับ โดยชุมชนมีส่วนในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกัน และลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

- ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินทาง ประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานตอบโต้และฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บูรณะและปฏิสังขรณ์ ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

การฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เป็นการนำมาตรการด้านการ ฟื้นฟู ฟื้นฟูสภาพ และซ่อมสร้าง มาใช้เพื่อวางแผนในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่ เกิดขึ้น และการปรับวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคยให้เป็นสิ่งปกติใหม่ (New Normal) รวมถึงการนำผลการศึกษา วิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนในการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูชุมชนและการพัฒนาศักยภาพ

จัดให้มีการวางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อให้ มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น โดยจัดเวทีประชุมหารือเพื่อบูรณาการกระบวนการวางแผนการฟื้นฟูให้มีสาระสำคัญ เช่น ระบุขอบเขต ลักษณะสำคัญของผลกระทบจากภัย การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนการฟื้นฟู การระบุ และติดตามการแก้ไขความขัดแย้ง และการลดความแตกต่าง รวมถึงการประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการวางแผน และการกำหนดการประสานความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

(๒) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูบริการด้านสุขภาพ และการบริการสังคม

เสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือ และการฟื้นฟูสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วของท้องถิ่นในการบริการด้านสุขภาพ และการบริการด้านสังคมของบุคคลและชุมชนที่ประสบภัย ครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการทางการแพทย์

(๓) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัย

จัดให้มีการบูรณะ และการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่ หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับความต้องการของทั้งชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ภารกิจสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

(๔) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐาน

เพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ลุล่วงเร็วขึ้น โดยจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมบริการและประชาชนในภาคส่วนโครงสร้างพื้นฐานหลายภาคส่วน ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนหลักและส่วนย่อยดังต่อไปนี้: พลังงาน น้ำ เขื่อน การสื่อสาร ระบบการขนส่ง การเกษตร (การผลิตอาหารและการจัดส่ง) สถานที่ทำการของรัฐบาล สาธารณูปโภค การสุขาภิบาล วิศวกรรม การควบคุม และระบบอื่น ๆ ที่สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพด้านการสื่อสาร รวมถึงสถานที่ทำการสำหรับการให้บริการ ได้แก่ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริการฉุกเฉิน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

(๕) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานตอบโต้และฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บูรณะ และปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม หรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิมตามที่ชุมชนร้องขอการสนับสนุน โดยเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกกระดับ รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้การสนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญตามแผนปฏิบัติการท้องถิ่นที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ตรงและเพียงพอ

(๖) แนวทางปฏิบัติในการวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

ส่งเสริมและสนับสนุนการพลิกฟื้นระบบเศรษฐกิจ รวมถึงด้านเกษตรกรรมคืนสู่สภาวะที่มั่นคงและพัฒนาโอกาสทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งยั่งยืน และสามารถอยู่รอดในเชิงเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ สาธารณภัยไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินเท่านั้น แต่ยังเกิดความเสียหายให้กับตลาดสินค้าและบริการทั้งหมดอีกด้วย ดังนั้น ความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการพลิกฟื้นชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง และมีความสามารถในการอยู่รอดขึ้นอยู่กับ การปรับตัวอย่างรวดเร็วให้เข้ากับสภาวะตลาดที่เปลี่ยนแปลง การเปิดดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง และ/หรือ การสร้างธุรกิจใหม่ การดำเนินธุรกิจทำให้มีการจ้างงาน การจัดหาบริการให้และตอบสนอง ความต้องการของชุมชน รวมถึงการสร้างรายได้อีกครั้งซึ่งเป็นการช่วยเหลือชุมชน รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินในการฟื้นฟูด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การดึงดูดการลงทุนจากภายนอก และบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเป็นประเด็นสำคัญที่ไม่อาจมองข้ามได้ในฐานะที่เป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

บทที่ ๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

จากสถิติสาธารณภัยของโลกแสดงให้เห็นแนวโน้มการเกิดสาธารณภัยที่มีความรุนแรงและความถี่มากขึ้น ทั้งการเกิดสาธารณภัยรูปแบบเดิม และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้การพัฒนาต่าง ๆ หยุดชะงัก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ประชาคมโลก จึงตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับความร่วมมือในเชิงหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน (Common Goals) ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ในขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างความเป็นหุ้นส่วนการจัดการสาธารณภัยและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมในทุก ๆ ระดับร่วมกับประเทศต่าง ๆ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับสากล โดยการนำแนวคิดกรอบการพัฒนาในระดับโลกที่เกี่ยวข้อง เช่น การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น มาเชื่อมโยง (Coherence) และปรับใช้กับแผนพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามบริบทของประเทศสู่การปฏิบัติตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับชุมชน (Localization) รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ยังต้องส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการจัดการสาธารณภัยทั้งระบบของประเทศผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างระบบการบูรณาการทรัพยากรที่เหมาะสม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อสร้างความร่วมมือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยง (Risk-Informed) ให้เกิดความตระหนักในการลงทุนที่คำนึงถึงความเสี่ยงและประโยชน์ที่ได้รับอย่างรอบด้าน และสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๗.๑ แนวคิดการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือแบบเป็นหุ้นส่วน (Partnership) จากทุกภาคส่วนในทุกระดับอย่างครอบคลุม (Inclusive approach) โดยแต่ละประเทศต้องเห็นพ้องร่วมกันในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมที่คำนึงถึงความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงการประชุมหารือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทย ให้มีความมั่นคง (Security) มีความยั่งยืน (Sustainability) มีสถานะและเกียรติภูมิ (Status) มีมาตรฐานสากล (Standard) และมีเอกภาพ มีพลัง (Synergy)

๗.๒ เป้าประสงค์

- ๗.๒.๑ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก และเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างยั่งยืน
- ๗.๒.๒ เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับชุมชน ระดับชาติ และนานาชาติ
- ๗.๒.๓ เพื่อยกระดับการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ กลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพ และพัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานภาคีเครือข่ายตามแนวทางของกรอบการพัฒนาในระดับโลก องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ จึงได้นำแนวคิดตามกรอบของประเทศซึ่งมุ่งเน้น การส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายต่างประเทศ ซึ่งต้องพิจารณาจากความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่จะได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ระดับภูมิภาค และระดับโลก มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ดำเนินยุทธศาสตร์การเป็นหุ้นส่วนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขทั้งแบบทวิภาคี และพหุภาคีตามแนวทางของประเทศ ดังนี้

(๑) ให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน

(๒) จัดทำโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข โดยริเริ่มในภาคส่วนต่างๆ อาทิ ภาคเกษตร ภาคคมนาคม ภาคการศึกษา ภาคสาธารณสุข เป็นต้น

(๓) ร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ เช่น การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัย การจัดทำกรอบและแผนการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เป็นต้น

(๔) เข้าร่วมประชุมสัมมนาเวทีแลกเปลี่ยน (Platform) องค์ความรู้ทางวิชาการ และการฝึกซ้อมด้านการจัดการสาธารณสุข การฝึกการรับและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากต่างประเทศ เป็นต้น

บทที่ ๘

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณสุข

ระบบบริหารจัดการ (Management System) และนวัตกรรม (Innovation) เป็นเครื่องมือที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้เกิดความรวดเร็ว ความประหยัด เพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน โดยการพัฒนาคน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงการปรับปรุงในกระบวนการทำงานที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดการสาธารณสุขของประเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงใช้ระบบบริหารจัดการ และนวัตกรรม ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้ฐานข้อมูล องค์กรความรู้ เทคโนโลยี การลงทุน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข การทบทวนและบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจความตระหนักและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการป้องกันและจัดการสาธารณสุข เป็นเครื่องมือในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศให้ดียิ่งขึ้น

๘.๑ แนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

สาธารณสุขที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มทวีความรุนแรง มีความถี่ในการเกิดเพิ่มขึ้น มีลักษณะการเกิดที่ไม่แน่นอน ผันผวนตลอดเวลา มีความซับซ้อน ทำให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขรูปแบบเดิมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดการสาธารณสุขและการสร้าง การจัดการสาธารณสุขรูปแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการสาธารณสุขที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น โดยใช้ กรอบแนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมการสร้างภูมิคุ้มกัน จากสาธารณสุขในทุกภาคส่วน โดยมีชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เป็นแนวทางและวางรากฐานให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอย่างเข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพให้ ชุมชนหรือเมืองมีความสามารถรับมือและปรับตัวกับสาธารณสุขที่เปลี่ยนแปลงไป (Smart Community/City) รวมถึงการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เช่น การบริการ ผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการใหม่ๆ (Service, Product, Process) ที่มีคุณค่า (Value Creation) สามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขที่ดีขึ้นเป็น มาตรฐานสากลและมีความยั่งยืน

๘.๒ เป้าประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศโดยนำระบบอัจฉริยะในการสร้าง ระบบบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา

๘.๒.๒ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการรู้เท่าทันภัยให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาค และการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน (Stakeholder)

๘.๓ กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณสุข

สารสนเทศด้านสาธารณสุขสามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข ตั้งแต่ การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟูให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น สามารถเข้าถึงและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไว้เป็นระบบเดียวกันและนำมาวิเคราะห์ประเมินผล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน รวมทั้งการเผยแพร่สู่สาธารณะ

แนวทางปฏิบัติการพัฒนาฐานข้อมูลสาธารณสุขของ องค์กรบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการใช้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ โดยการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสาธารณภัยภายใต้แพลตฟอร์มที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด เพื่อให้พัฒนาระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดทำมาตรฐานชุดข้อมูลสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านสาธารณภัยเพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถนำระบบมาตรฐานกลางฐานข้อมูล ไปดำเนินการจัดทำ พัฒนา ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (๑) ข้อมูลด้านพื้นที่เสี่ยงภัย
- (๒) ข้อมูลด้านทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เครือข่าย ผู้เชี่ยวชาญ
- (๓) ข้อมูลข้อมูลทางสังคม ข้อมูลทางสาธาณูปโภค ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ
- (๔) ข้อมูลด้านการให้ความช่วยเหลือ ความเสียหายและการฟื้นฟู

(๓) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาระบบวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากฐานข้อมูลสาธารณภัยสนับสนุนระบบการตัดสินใจ (Decision Support System : DSS) ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การฟื้นฟูที่มีความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วบนพื้นฐานหลักวิชาการทั้งมิติด้านเศรษฐกิจและสังคม และนำไปใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่ ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศ ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้ระบบที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

(๔) แนวทางปฏิบัติในการจัดทำระบบนำเสนอข้อมูลการเข้าถึงข้อมูล สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการใช้ระบบสารสนเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น ระบบสืบค้น การคัดกรอง วิเคราะห์ การแสดงผลด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามหลักสากล จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้จากการศึกษา วิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้จำเป็นต้องมีกระบวนการเผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยเพิ่มขีดความสามารถให้บุคลากรด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยมีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี

กำหนดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งในภาครัฐ เอกชน ในพื้นที่ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อให้เกิดการสร้างและการใช้นวัตกรรม ตลอดจนผสมผสานต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการวางแผนป้องกันและลดผลกระทบได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภัยในอนาคต

(๒) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กำหนดให้มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม พัฒนา องค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมทั้งการแลกเปลี่ยนบุคลากรในการ ปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน

(๓) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ด้านสาธารณภัย

กำหนดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สาธารณะด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การจัดเวทีเสวนา สัมมนา อบรม สื่อออนไลน์ ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สังเคราะห์บทเรียน แนวปฏิบัติที่ดี (best practice) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยในท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสาธารณภัยแก่ทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐทุกระดับ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และอาสาสมัคร

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ

การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญที่สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้บรรลุเป้าหมาย ได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง คุ่มค่า โดยเฉพาะสื่อสารให้เกิดการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงเป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวสารและเผยแพร่ข้อมูลสาธารณภัยแก่ประชาชน ให้รับทราบอย่างทั่วถึงสามารถลดความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสื่อสารจะเพิ่มประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสาร การกระจายข้อมูลข่าวสาร นำไปสู่การสร้างมาตรฐานการสื่อสารการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาระบบสื่อสารความเสี่ยงจาก สาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาและสร้างรูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กำหนดให้มีการพัฒนารูปแบบ สื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีความรวดเร็ว ครอบคลุม ทันต่อ สถานการณ์ เช่น การสร้างสื่อออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลความเสี่ยงจากสาธารณภัย เกมส์ แอปพลิเคชันบน Smart Phone เว็บไซต์รวมถึงเป็นช่องทางในการโต้ตอบ รับและส่งข้อมูลความเสี่ยง โดยความร่วมมือภาครัฐ และภาคเอกชน ไปยังประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มเปราะบาง และนักท่องเที่ยว ที่เข้าใจได้ง่ายและสามารถ นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น และในระหว่างเกิด สาธารณภัย

(๒) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการแจ้งเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Early Warning System) ที่สามารถแจ้งเตือนภัยที่หลากหลายประเภทภัย (Multi-Hazard)

กำหนดให้มีการแจ้งเตือนสถานการณ์สาธารณภัย ข่าวสารข้อมูล แนวทางการปฏิบัติตนเมื่อเกิด สาธารณภัยให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ โดยต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว ครอบคลุม ทัวถึง ทุกพื้นที่ และเหมาะสมกับประเภทสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม

การลงทุนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถดำเนินการได้ทั้งมาตรการด้าน โครงสร้างและด้านไม่ใช่โครงสร้าง เช่น ระบบโครงสร้างพื้นฐาน มาตรการทางการเงิน ฯลฯ และใช้ กระบวนการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเข้ามาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนเพื่อการจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัยให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อสร้างรากฐานให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มีแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุน ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุน

กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยการนำผลงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาเป็นข้อมูลพิจารณาประกอบการลงทุน ดังนี้

(๑.๑) ภาครัฐ ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้วยการลงทุนในการบำรุงบูรณะโครงสร้างพื้นฐานเดิมและก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานใหม่ด้วยนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบชลประทานสำหรับภัยแล้ง

(๑.๒) ภาคเอกชน ส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ลงทุนด้านโครงสร้างเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงของตนเอง เช่น สร้างคันป้องกันน้ำรอบนิคม การลงทุนในระบบด้านการป้องกันอัคคีภัย ด้านพลังงาน

(๑.๓) ภาคประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินของตนเองให้มีความปลอดภัย

(๒) แนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

กำหนดให้มีการสนับสนุนเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยทั้งในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินการผลประโยชน์ และความรับผิดชอบ เช่น ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชนร่วมดำเนินโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) แนวทางปฏิบัติในการกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กำหนดให้มีการกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การจัดตั้งกองทุนการจัดการสาธารณภัยในระดับชุมชน มาตรการให้ อบรม ยกเว้นหรือลดภาษีสำหรับผู้ประกอบการและประชาชน เพื่อจูงใจให้ตระหนักถึงสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับสาธารณภัย การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมธุรกิจประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ และประชาชนทำประกันภัยเพื่อกระจายความเสี่ยงและลดภาระที่เกิดจากผลกระทบจากสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการสร้างชุมชนที่มีภูมิคุ้มกันจากสาธารณภัยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาไปสู่สังคมที่มีความปลอดภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ มีแนวทางปฏิบัติเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่รัฐ โดยส่งเสริมการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมวางแผนในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑.๑) สร้างจิตสำนึกการทำงานร่วมกันและการแสวงหาผู้ร่วมดำเนินการ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้นำชุมชนรวมถึงคนในชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงสภาพความเสี่ยงในพื้นที่และเข้ามามีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนทุกขั้นตอนของการจัดการสาธารณภัย

(๑.๒) สร้างข้อตกลงและร่วมกันวางแผน (Partnership Agreement & Action Planning) โดยสร้างแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยระดับชุมชน โดยมุ่งเน้นการวางกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการลดความเสี่ยงจากในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนเตรียมพร้อมรับมือป้องกันจัดการบรรเทาและฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย

(๑.๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทบทวนผลการดำเนินงานการดำเนินการร่วมกัน ว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ และนำผลจากการติดตามและประเมินผลมาใช้พัฒนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพต่อไป

(๑.๔) สร้างความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของเครือข่ายอย่างยั่งยืน โดยใช้งานวิจัยในการแสวงหาทางเลือกในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และการแสวงหาแกนนำเครือข่าย เช่น การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง การสร้างระบบจุดจัดการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนอย่างพอเพียงในการให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหา

(๒) แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือสาธารณภัย

(๒.๑) การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (*Community Based Disaster Risk Management : CBDRM*) เน้นการอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและ เพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่งก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือจึงเป็นเครื่องมือในการเตรียมประชาชน/ชุมชน ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัยและได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุดรวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เช่น การศึกษาข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลภัย การแจ้งเตือนภัย การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน/หมู่บ้าน การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ได้ดำเนินการฝึกอบรมประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้มีความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยชุมชนเองก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้ามาให้ความช่วยเหลือตามหลักการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (*Community Based Disaster Risk Management: CBDRM*) ร่วมกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นประจำทุกปี

(๒.๒) การพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวกับสถานการณ์สาธารณภัยที่เปลี่ยนแปลงไป (*Smart Community/City*) โดยเสริมสร้างศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชนและเมือง (*Community Base Disaster risk Management*) ให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ บนกรอบแนวคิด “ความพร้อม รับมือและฟื้นกลับเร็ว (*Resilience*)” ทั้งนี้ มีแนวปฏิบัติตามการสร้างเมืองปลอดภัยอย่างยั่งยืนของสำนักงานลดความเสี่ยงภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ ๑๐ ประการ ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และเตรียมความพร้อมด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ

(๒.๒) จัดสรรงบประมาณและการสร้างแรงจูงใจทุกระดับในสังคมให้มีการลงทุน เพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๓) ปรับปรุงข้อมูลภัยและข้อมูลความเปราะบางให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจและวางแผนพัฒนาเมืองอย่างเหมาะสม

(๒.๔) ลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๕) ประเมินและปรับปรุงสถานศึกษาและสถานพยาบาลให้มีความปลอดภัยจากสาธารณภัย

(๒.๖) บังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคาร การวางผังเมือง และจัดสรรพื้นที่ที่มีความปลอดภัยจากสาธารณภัยอย่างเท่าเทียม

(๒.๗) อนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยา และจัดให้มีแนวป้องกันลดผลกระทบจากภัยพิบัติ โดยใช้โครงสร้างทางธรรมชาติ

(๒.๘) พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและเสริมสร้างศักยภาพเรื่องการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒.๙) ประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัยเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างที่อยู่อาศัย และสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางมาตรการที่สามารถสนับสนุนการจัดการในภาวะฉุกเฉินในอนาคต

บทที่ ๙

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ไปสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ๑) การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ๒) การติดตามประเมินผล ๓) การวิจัยและพัฒนา และ ๔) การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์

๙.๑ การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ.๒๕๖๔ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ การจัดทำแผนเชิงยุทธศาสตร์ แนวคิดการบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมองอนาคต การทบทวนสถานการณ์ต่างๆ นโยบาย กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ตลอดจน แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม รวมทั้งการประเมินผลแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน โดยการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑.๑ กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔

กลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติเป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น

๙.๑.๒ แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔ มีกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อปท. เป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

(๑) เสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ การสื่อสารและถ่ายทอดแผน โดยการจัดประชุมสร้างความเข้าใจ การอบรม และซักซ้อมการปฏิบัติจากการจำลองฉากทัศน์ เป็นต้น และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ โดยสร้างความเป็นเจ้าของแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ (Sense of Belonging) เช่น ผลักดันแผนงาน โครงการและกิจกรรม บรรจู่ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

(๒) จัดทำแนวทางปฏิบัติของยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสู่การปฏิบัติผ่านแผนงาน โครงการ และกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการระดับหน่วยงานสู่ระดับพื้นที่ โดยการผสมผสาน (Mainstreaming) ภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๓) ผลักดันให้มีงบประมาณเชิงบูรณาการด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของทุกหน่วยงาน โดยการจัดประชุมหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล วาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ รวมทั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของหน่วยงาน และการจัดสรรงบประมาณให้แก่ระดับพื้นที่

(๔) จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกัน รวมทั้งแผนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องหมาย สัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย และสำหรับใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และบรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

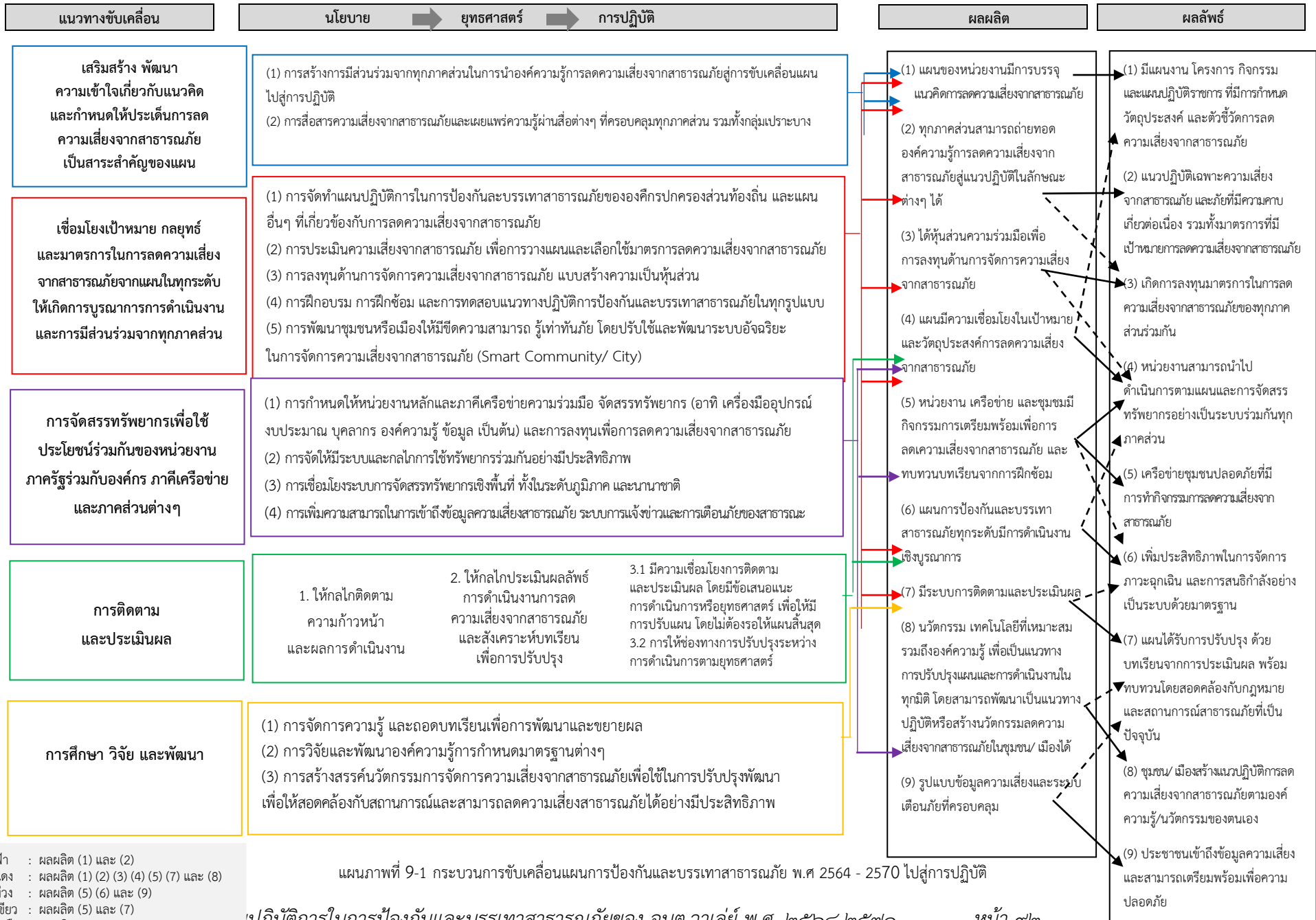
(๕) กำหนดบทบาทหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ รวมทั้งนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ โดยมีแนวทางดำเนินการของแต่ละภาคส่วน ดังนี้

ตารางที่ ๙-๑ : แนวทางดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร คนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สาธารณภัย และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่	- อบต.วาเล่ย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒	จัดให้มีการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ อย่างน้อยทุก ๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นกลไกและเวทีในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ภารกิจด้านการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม การร่วมวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่	- อบต.วาเล่ย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓	มีส่วนร่วมกับอำเภอ.....และจังหวัด..... อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมการทำงานอย่างประสานสอดคล้อง โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นการดำเนินการกิจกรรม เช่น ร่วมสำรวจประเมินวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัย เป็นต้น	- อบต.วาเล่ย์ - สนง.ปภ.สาขา..... - สนง.ปภ.จว. - ศูนย์ ปภ. เขต.....
๔	จัดทำแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ การร่วมฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อทดสอบและฝึกความชำนาญร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- อบต.วาเล่ย์ - สนง.ปภ.สาขา..... - สนง.ปภ.จว. - ศูนย์ ปภ. เขต.....

ลำดับที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>.....</p> <p>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>
๕	<p>จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการกิจ เช่น งบประมาณจังหวัด งบพัฒนากลุ่มจังหวัด งบพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม องค์กรสาธารณกุศล โดยให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ</p>	<p>- อบต.วาเล่ย์</p> <p>- สำนักงานจังหวัด</p> <p>.....</p> <p>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>
๖	<p>กำหนดแผนงาน/โครงการที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมอย่างมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ประกอบกับให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามภารกิจของอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เป็นกรอบแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป</p>	<p>- อบต.วาเล่ย์</p> <p>- สำนักงานจังหวัด</p> <p>.....</p> <p>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>
๗	<p>ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับพื้นที่</p>	<p>- อบต.วาเล่ย์</p> <p>- สพป.....</p> <p>- สพม.....</p>
๘	<p>สนับสนุน กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์</p>	<p>- อบต.วาเล่ย์</p>
๙	<p>การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ การกำหนดให้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการจังหวัดเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ ไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงกลางแผนและ ปลายแผน พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางปรับปรุงแผนฯ</p>	<p>- อบต.วาเล่ย์</p> <p>- ส น ง . ป ก . ส า ข า</p> <p>.....</p> <p>- ส น ง . ป ก . จ .</p> <p>.....</p> <p>- ศุ น ย์ ป ก . เ ข ต</p> <p>.....</p> <p>- สำนักงานจังหวัด</p> <p>.....</p>

โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล
วาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ ดังแผนภาพที่ ๙-๑

หมายเหตุ : สีฟ้า : ผลผลิต (1) และ (2)
 สีแดง : ผลผลิต (1) (2) (3) (4) (5) (7) และ (8)
 สีม่วง : ผลผลิต (5) (6) และ (9)
 สีเขียว : ผลผลิต (5) และ (7)
 สีเหลือง : ผลผลิต (8)

แผนภาพที่ 9-1 กระบวนการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ 2564 - 2570 ไปสู่การปฏิบัติ

๙.๒ การติดตามและประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด จำเป็นต้องมีกลไกการกำกับ ติดตามและประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ที่มีกระบวนการและการจัดการให้เกิดการทบทวนทั้งด้านการจัดการ (Management Review) และการทบทวนผลงาน (Performance Review) ที่เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์

(๑) แนวทางการติดตามและประเมินผล

แนวทางการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย หลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยวิเคราะห์การบรรลุถึงเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย หลักการคิดเชิงเหตุผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลผลิตไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบด้วยข้อมูล รวมถึงเหตุผลเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้ และหลักความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และภาคส่วนต่างๆ ในสังคม พร้อมทั้ง กำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ทั้งรายปี กลางแผน และปลายแผน โดยให้คณะกรรมการจัดทำแผนฯ เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักดำเนินงาน ตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่ปฏิบัติ โดยมีแนวทางปฏิบัติในการติดตาม และประเมินผล ดังนี้

(๑.๑) คณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ติดตามและประเมินผลประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ
- ๒) ติดตามและประเมินผลระดับยุทธศาสตร์
- ๓) ติดตามและประเมินผลภาพรวม

โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย การประเมินผลกระทบจากการขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ พิจารณาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหรือทบทวนแนวทางการดำเนินงานต่อไป

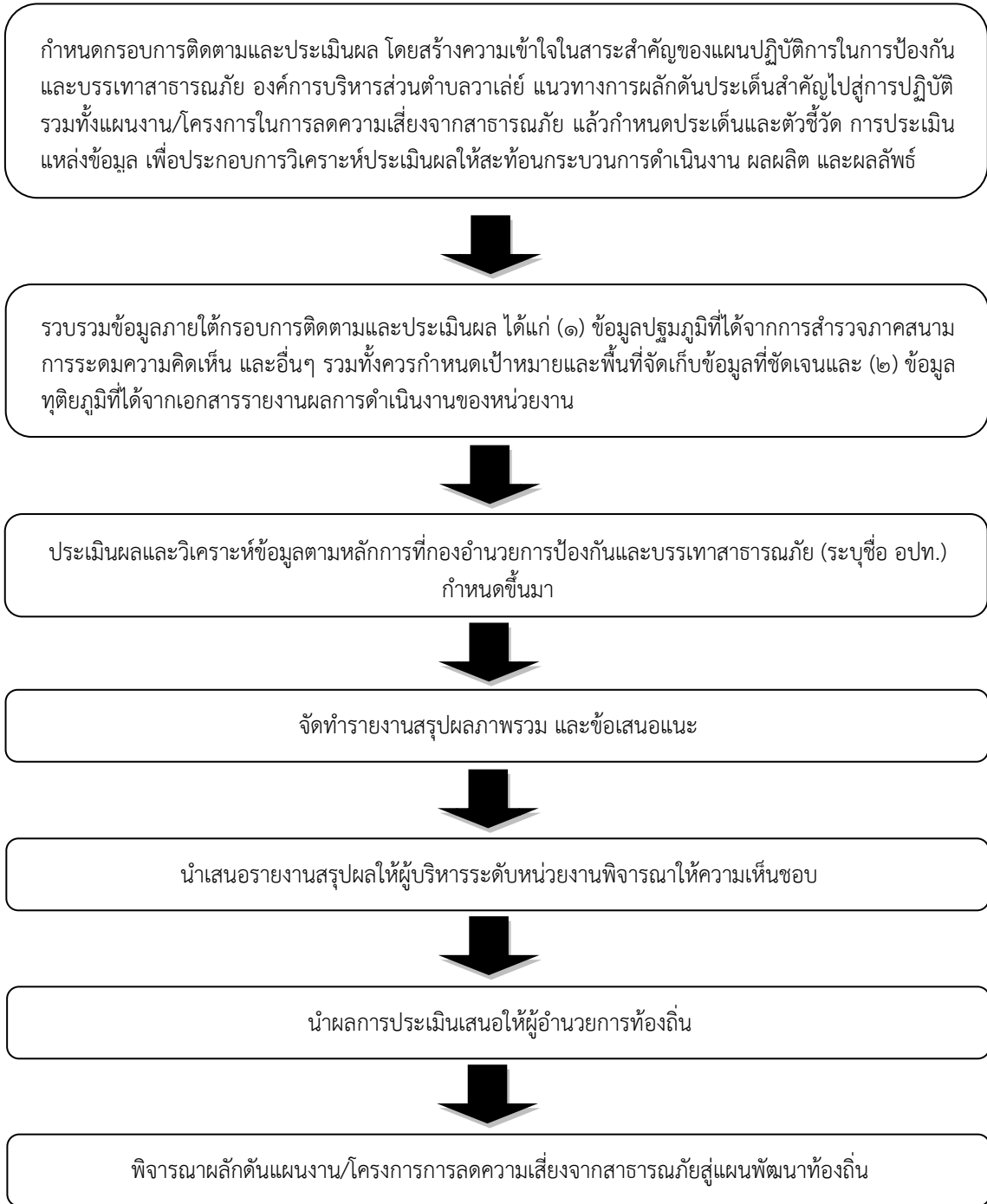
(๑.๒) กรอบระยะเวลาการติดตามและประเมินผล

- ๑) การติดตามและประเมินผลรายปี
- ๒) การติดตามและประเมินผลในระยะกลางแผนฯ
- ๓) การติดตามและประเมินผลในระยะปลายแผนฯ

โดยให้จัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ยกกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ ต่อไป

(๑.๓) กลไกการติดตามและประเมินผล ให้คณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ เป็นกลไกในการประสานการปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐

(๒) ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

(๓) หน่วยงานและภาคีเครือข่ายดำเนินการติดตามและประเมินผล

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาเล่ย์ เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการสาธารณภัย ประเมินผลกระทบ การขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผลให้อำนาจการอำเภอเพื่อรายงานผลต่อไปยัง

ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานต่อไป

การจัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ ต่อไป

๙.๓ การวิจัยและพัฒนา

เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการค้นหาแนวคิด แนวทาง และวิธีปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิค วิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือระบบการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้มาจากการคิดค้นหรือค้นพบมาพัฒนา ออกแบบ เปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และการบริการให้มีลักษณะรูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถดำเนินการร่วมกับการติดตามและประเมินผล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้กรอบการติดตามและประเมินผลในลักษณะของการทบทวนจากบทเรียนและการเรียนรู้ทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้านการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ ให้เหมาะสม

(๒) ศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์สาธารณภัยสำคัญที่ผ่านมาของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ เพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learned) ของการเกิดสาธารณภัยครั้งสำคัญที่ผ่านมาของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๙.๔ การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป หรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนดำเนินการปรับปรุงหรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ดังนั้น หาก องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีสถานการณ์สาธารณภัยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่อง หรือมีนวัตกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลวาลเลย์ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐ ได้ตามความเหมาะสมทุกปี